

**Monitoringsrapportage
Platteland in Uitvoering
2004-2006**

Inleiding

Voor u ligt de eerste stand van zaken rapportage over de voortgang van platteland in uitvoering. Vorig jaar is u vlak voor de zomer de eerste voortgangsrapportage over de voortgang van de reconstructie van Noord- en Midden Limburg aangeboden. De voortgangsrapportage over de reconstructie was een gevolg van de afspraken met het Rijk aangaande de inzet van reconstructiegelden in het reconstructiegebied via de bestuursovereenkomst en vervolgens op basis van het Uitvoeringscontract 2005-2006. In deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt met betrekking tot rapporteren aan het Rijk. Voor Zuid Limburg is vorig jaar besloten vooralsnog niet te rapporteren omdat er enerzijds geen formele aanleiding toe was en anderzijds omdat de benodigde informatie niet te genereren viel uit de aanwezige projectvolgsystemen.

Voor dit jaar is mede naar aanleiding van de nationale ontwikkelingen in het landelijk gebied in het kader van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) (waarin de provincie voor haar hele platteland via een bestuursovereenkomst met het Rijk een rijksbijdrage voor 7 jaar krijgt ten behoeve van realisatie van rijksdoelen) gekozen om vooruitlopend op de monitoringsafspraken in het kader van de nieuwe bestuursovereenkomst ook in 2006 al voor heel Limburg te rapporteren.

Met behulp van twee plannen voor het platteland, zijnde het Reconstructieplan en het Plan van Aanpak Zuid Limburg Vitaal Platteland is in 2004 gestart met de uitvoering van het plattelandsbeleid in Limburg. In beide plannen is op een bepaald abstractieniveau aangegeven welke doelen de provincie met het platteland voor ogen heeft en welke middelen, instrumenten alsmede financieel, hiervoor ter beschikking staan.

De doelen uit het Reconstructieplan 2004-2007 zijn vrij concreet omschreven. Voor 8 thema's (landbouw, toerisme en recreatie, wonen werken en leefbaarheid, bos natuur en PES, landschap en cultuurhistorie, watersystemen, lucht en veterinaire veiligheid) zijn operationele doelen concreet uitgewerkt. Ook de begroting is smart van aard in die zin dat enerzijds via de programmabegroting van 2004 tot en met 2006 de inzet van de provinciale middelen bekend is en via de bestuursovereenkomst en daarna via de uitvoeringscontracten 2004, 2005-2006 ook de inzet van rijks gelden duidelijk is.

Voor Zuid-Limburg is voor de uitvoeringsperiode 2004-2007 het Plan van Aanpak Vitaal Platteland Zuid Limburg de basis. In dit plan zijn voor 11 thema's (landbouw, recreatie en toerisme, natuur en bos, landschap en cultuurhistorie, leefbaarheid, water, ruimte, mobiliteit, economie, relatie stad en land, grensoverschrijdende samenwerking) maatregelen opgeschreven en vastgesteld. Deze maatregelen zijn vrij abstract omschreven en niet nader gekwantificeerd. Ook ontbreekt in dit plan een duidelijke begroting.

Met de omschreven doelen uit beide plannen in het achterhoofd is via een daartoe ingestelde uitvoeringsorganisatie Platteland In Uitvoering de afgelopen 2,5 jaar invulling gegeven aan de realisatie van deze doelen. Omdat de doelen niet alleen gerealiseerd worden via gesubsidieerde projecten maar ook voor een groot deel via opdrachten (o.a. via de Prestatieafpraak met de Dienst Landelijk Gebied (DLG)), regulier werk en intermediairen is het nodig om ten behoeve van de verantwoording een eenduidig systeem van monitoring te ontwikkelen.

Tevens zijn meerdere partijen betrokken bij de realisatie van de doelen waardoor de informatie ook over meerdere partijen verspreid is. Als gevolg hiervan is deze informatie niet altijd toegankelijk laat staan consistent weergegeven. Al deze zaken leiden ertoe dat veel tijd wordt gestoken in het verzamelen van gegevens en het optimaliseren van een eenduidig monitoringsysteem. Met de Dienst Landelijk Gebied

zijn/worden afspraken gemaakt over de verbetering van het rapportagesysteem conform de hierover in het kader van de Bestuursovereenkomst Inrichting Landelijk Gebied gemaakte afspraken. Dit geldt ook voor de activiteiten die via Programma Beheer en andere uitvoerende partners in het gebied (IKL, Bosgroep, Staatsbosbeheer, Waterschappen, etc) worden uitgevoerd. Ook bij deze instanties is erop aangedrongen om tijdig en gericht te rapporteren over de door hen te leveren prestaties. De aanlevering van gegevens door Dienst Regelingen is overigens sinds medio 2006 al sterk verbeterd. Op dit moment is het proces van monitoring nog niet optimaal. Ten behoeve van de volgende uitvoeringsperiode, de ILG periode 2007-2013, zal de provincie Limburg vanaf 1 januari volgend jaar alle energie moeten steken in een eenduidig monitoringssysteem, zowel voor de doelrealisatie als de financiële verantwoording.

Leeswijzer:

In de voorliggende rapportage wordt de stand van zaken van platteland in uitvoering nader toegelicht. In hoofdstuk 1 wordt de stand van zaken op hoofdlijnen beschreven. Per thema uit het Reconstructieplan en het plan van aanpak Vitaal Platteland worden de bereikte resultaten omschreven en daar waar wenselijk onderbouwd met specifiek projectresultaten. Op het eind van dit hoofdstuk worden de financiële middelen besproken. In hoofdstuk 2 worden de resultaten van de operationele doelen uit het Reconstructieplan en de maatregelen uit het plan van aanpak Zuid Limburg concreet weergegeven en daar waar nodig toegelicht. Als bijlage worden de resultaten in een tabelvorm gevisualiseerd naar de beoordeling 'goed', 'vraagt aandacht' en 'blijft achter bij ambitie'.

1. DE RESULTATEN SAMENGEVAT

Voor de volgende thema's landbouw, toerisme en recreatie, wonen werken en leefbaarheid, natuur, landschap en cultuurhistorie, water, stad en land wordt in het navolgende op hoofdlijnen de stand van zaken ten aanzien van de doelrealisatie voor heel Limburg weergegeven. Tenslotte wordt ingegaan op de uitputting van de beschikbare financiële middelen voor de uitvoering.

Landbouw

Het merendeel van de doelen bij Platteland in Uitvoering is gericht op functieverandering (b.v. realisering nieuwe natuur) en functieversterking (b.v. verbetering landbouwstructuur). Sinds 2005 wordt ingezet op de projecten integrale gebiedsuitwerking. Hierbij dragen de gebiedscommissies een gebied van 500-1000 ha voor waar een aantal doelen op een samenhangende manier worden opgepakt en waarbij de grondposities een belangrijke rol spelen met name voor het agrarisch perspectief. Herverkaveling is daarbij een belangrijk onderwerp. Inmiddels zijn er in ieder gebied 1 á 2 projecten integrale gebiedsuitwerking in voorbereiding. De uitvoering van kavelruil verloopt voorspoedig. De taakstelling voor kavelruil van 950 ha in de periode 2004 t/m 2007 voor heel Limburg wordt ruim gehaald. De kosten voor kavelruil worden gedekt uit de rijksmiddelen (ca € 122.000 per jaar). De belanghebbenden dragen € 70 per ha bij ter bestrijding van de kosten van de vrijwilligers. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) verzorgt de coördinatie van de kavelruil.

Voor de functieversterking van de landbouw is gekozen om in het Reconstructieplan landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) aan te wijzen om landbouw mogelijk te houden en te maken. Dit betekent dat gemeenten aan zet zijn om nieuwvestigingen mogelijk te maken. Om die nadere uitwerkingen te stimuleren zijn in 2005 en 2006 provinciale subsidies (50% van de kosten) verleend voor uitwerkingsplannen voor de LOG's in de gemeenten/reconstructiegebieden Venray-Meerlo Wanssum, Weert-Nederweert, Helden-Maasbree-Meijel en Bergen. Dit traject is zover gevorderd dat in de gemeenten op korte termijn besluitvorming kan plaatsvinden omtrent de nieuwvestigingsmogelijkheden. Daarnaast wordt in alle gebieden bij concrete initiatieven in meer of mindere mate geanticipeerd op de structurele uitwerking.

Tot slot is in 2006 op basis van een pilot in Nederweert met betrokkenheid van de ministerie van LNV, EZ en VROM bekeken op welke wijze de procedures voor nieuwvestiging kunnen worden versneld. Wat betreft het provinciaal aandeel hierin wordt op korte termijn voorgesteld de nieuwvestiging van intensieve veehouderijen op de artikel 19 lid 2 lijst (Wet op de Ruimtelijke Ordening) te plaatsen.

Functieversterking ten behoeve van extensieve melkveehouderij verloopt via de inzet van de rijksKoopmansgelden. Voor Midden- en Noord Limburg is door het Rijk een bijdrage van 2.2 miljoen euro afgesproken en voor Zuid Limburg een bijdrage van 1.5 miljoen euro.

Een verplaatsingsregeling voor de verplaatsing van de intensieve veehouderij is opgesteld. In totaal nemen 27 bedrijven in extensiveringsgebieden (met in totaal 36 locaties) deel aan de verplaatsingsregeling. Indien alle 27 deelnemers (36 locaties) ook daadwerkelijk verplaatst worden, wordt de operationele doelstelling L.2.2.1 uit het Reconstructieplan Noord en Midden Limburg voor periode 2004-2007 (verplaatsing 16 locaties) volledig gerealiseerd. Tevens worden met deze verplaatsingen ook

doelen op het gebied van ammoniakdepositie en ammoniakemissie, ontstening en een versnelde realisatie van de EHS gerealiseerd.

De totale subsidieomvang welke met de goedgekeurde aanmeldingen gemoeid is, bedraagt 17,2 miljoen euro. Dit bedrag is hoger dan de beschikbare middelen uit deze uitvoeringsperiode maar om een zo hoog mogelijk resultaat te bereiken, de rijksbijdrage optimaal te benutten en de doelstellingen te realiseren is op een overprogrammering ingezet. Eind 2006 zullen de deelnemers een koopovereenkomst kunnen ondertekenen op basis van een bod. Dan wordt ook duidelijk in hoeverre de maximale subsidie van 17,2 miljoen daadwerkelijk moet worden aangewend. De verwachting is dat voor 2 van de 27 bedrijven in 2006 ook reeds de feitelijke aankoop kan plaatsvinden. De uitvoering van definitieve verplaatsingen zal plaatsvinden in de periode 2007-2009.

Voor bedrijfsverplaatsingen rond kernen wordt naar maatwerkoplossingen gezocht, veelal in combinatie met woningbouw die als financieringsbron geldt. In het Reconstructieplan is voor 2004-2007 uitgegaan van ongeveer 10 knelgevallen in de kernrandzones. Op basis van overleg tussen betrokkenen, gemeenten en provincie is voor vier knelgevallen al tot een concrete oplossing gekomen (afspraken over verplaatsing van het bedrijf, beëindiging/omschakeling bedrijf). Vanaf dit jaar vallen die maatwerkoplossingen onder het contourenbeleid/VORM, waarin de basis is gelegd om voor deze maatwerkoplossingen beleidsruimte te bieden en daarmee verplaatsingen financieel mogelijk te maken. Op basis van de nu bekende initiatieven wordt verwacht dat volgend jaar het beoogde doel van 10 maatwerkoplossingen wordt gehaald.

Voor de glastuinbouw is de ontwikkeling van de concentratiegebieden Platveld en Tuindorp voortvarend opgepakt. Voor Tuindorp wordt ingezet op het gebruik van restwarmte van een nabijgelegen vergistingsinstallatie. Bezien wordt of deze ontwikkeling te koppelen is aan een verplaatsing en nieuwvestiging van een glastuinbouwbedrijf. Voor Platveld is de gebiedsvisie vastgesteld welke als gemeentelijk toetsingskader geldt voor vorming van tegenprestaties in het kader van BOM+ aanvragen bij uitbreidingen en nieuwvestigingen in het gebied. Met Europees geld wordt het gebied ontsloten. Voor de duurzame projectvestiging glastuinbouw Californie is de Californië BV geoperationaliseerd en een Grondexploitatie maatschappij (GEM) opgericht. Er is circa 145 hectare uitgeefbare grond in eigendom van Californië BV. De provincie heeft hiervan circa 45 hectare aangekocht, BBL/DLG circa 45 hectare en de gemeente Horst aan de Maas 55 hectare. De verwachting is dat medio 2007 de eerste gronden uitgegeven kunnen worden. Voor dit gebied is een STIDUG-aanvraag gedaan en gehonoreerd met een maximale bijdrage van € 6,8 mln. Voor de ontwikkeling van projectvestiging Siberië hebben de provincie, gemeente en de projectontwikkelaar in 2005 een intentieovereenkomst gesloten. Deze heeft geleid tot het opstellen van een businessplan op basis waarvan de haalbaarheid van het plan moet blijken. Vervolgens kan het bestemmingsplan, inclusief MER worden opgesteld door de gemeente. Voor Siberië is een FES subsidie aangevraagd ter grootte van 5 miljoen euro. Voor de glastuinbouwbedrijven gelegen in het winterbed van de Maas in Baarlo-Hout Blerick zijn ondanks de complexiteit op het gebied van woningbouwmogelijkheden in relatie tot de beleidslijn Ruimte voor de Rivier alsmede de noodzakelijke fondswerving om tot een haalbare exploitatieopzet te komen met alle 11 bedrijven principeakkoorden of koopovereenkomsten getekend. Eind 2006 zullen de eerste drie bedrijven zijn aangekocht, waarmee een bedrag van ca. € 4 mln. is gemoeid. De provincie heeft een krediet van € 10 mln. ter beschikking gesteld. Het Rijk heeft een bijdrage van € 3,5 mln. ter beschikking gesteld.

Op het gebied van de verbetering van de kennis en innovatiestructuur van de landbouw zijn een aantal overkoepelende projecten opgepakt. Hieronder valt o.a. Agrofoodcommunity met als doel innovatie kennis- en projectontwikkeling op het snijvlak van landbouw, agribusiness, gezondheid en omgevingskwaliteit. Daarnaast Knowhouse waarbij kennisaanbod gekoppeld wordt aan kennisvraag om zo de innovatie te stimuleren. Via het kenniscentrum gezonde voeding, innovatiecentrum pluimvee en eieren, website varkens en Zo, zichtstal in zicht, demostal luchtkoeling, Stimulering Agro Innovatie Limburg (SAIL) worden eveneens kennis en kennisbemiddeling bewerkstelligd. Projecten gericht op een verbreding van de landbouw, zoals Livar en Heuvellandvarken konden in het begin van de uitvoeringsperiode rekenen op een bijdrage van de provincie. In de loop van de uitvoeringsperiode is de beleidsaandacht echter verschoven van verbreding naar kennis en innovatiestructuur. Voorbeelden hiervan zijn het project Ervaringscijfers Aaltjes en Netwerkonderneming Heythuizen.

Floriade

In 2004 is in onderlinge samenwerking van de Provincie Limburg, en de 5 gemeenten Venlo, Venray, Horst aan de Maas, Helden en Gennep het bidboek Floriade geschreven en aangeboden aan de NTR (Nederlandse Tuinbouw Raad), die op basis van dit bidboek de Floriade 2012 heeft toegekend aan de Regio Venlo. De totale financiering van de Floriade wordt voorlopig begroot op een bedrag van € 60 mln. De Provinciale bijdrage hierin bedraagt € 7 mln. Van dit bedrag is een voorschot van € 1.5 mln als werkkapitaal aan de Floriade B.V. overgemaakt. Momenteel wordt door de BV gewerkt aan het masterplan - het businessplan Floriade dat naar verwachting eind 2006 wordt afgerond, waarna de totale provinciale bijdrage definitief wordt toegekend.

De provincie is (zeer) betrokken bij de Floriade, maar er niet verantwoordelijk voor. Vanuit deze positie wordt subsidie verleend en worden onze kennis en netwerken beschikbaar gemaakt voor de Floriade-organisatie. Waar de voortgang van het proces daarom vroeg, is op bestuurlijk niveau bemiddeld.

Communicatie

Met het vaststellen van het Reconstructieplan en de formele start van de uitvoeringsorganisatie in 2004 zijn ook voor communicatie een aantal doelen gesteld voor de periode 2004-2007. De Provincie richt zich op gebiedsoverstijgende communicatie. Daarnaast richt de Provincie zich op het faciliteren van de gebiedscommissies in hun communicatie in de gebieden. Dit geldt zowel voor Noord- en Midden-Limburg (Reconstructie) als voor Zuid Limburg. Voornaamste doel voor de periode 2004-2007 was draagvlak voor de uitvoering door het bekend maken van het beeldmerk 'Platteland in Uitvoering' en de daarbij horende uitvoeringsorganisatie. Dankzij de continue inzet van middelen als de schriftelijke nieuwsbrief, de digitale nieuwsbrief en de website, alsmede activiteiten als de tv-serie Route 2020, minibrochures en gerichte bijeenkomsten is hier intensief invulling aan gegeven. Het resultaat is goed, het beeldmerk 'Platteland in Uitvoering' is inmiddels breed bekend. Het verkrijgen van draagvlak bij de doelgroep gemeenten vraagt nog wel extra aandacht. De communicatie van de gebiedscommissies is zo goed mogelijk gefaciliteerd. Het blijkt dat de mate waarin de gebiedscommissies de communicatie oppakken afhankelijk is van de capaciteit (menskracht, geld) die hiervoor in de gebieden ter beschikking staat. Deze is over het algemeen beperkt.

Natuur

De realisatie met betrekking tot natuur ligt voor de meeste operationele doelen goed op schema. De prognose is dat de meeste doelstellingen worden gehaald. Dit geldt voor zowel de verwerving ten behoeve van de EHS/Robuuste verbinding (gerealiseerd tot medio 2006 ca 1300 ha. Prognose realisatie totaal 1560 ha. Ambitie was 1380 ha) als ook voor de realisatie van overeenkomsten met agrariërs en particulieren via de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) (Gerealiseerd tot medio 2006 ca 2000 ha. Ambitie was 1360 ha).

Voor wat betreft de overeenkomsten voor particulier natuurbeheer (inclusief functiewijziging naar natuur) met agrariërs en particuliere terreinbeheerders via de Subsidie Regeling Natuurbeheer (SN) is sprake van achterstand. Om de achterstand niet verder te laten oplopen is overgegaan tot het verhogen van de provinciale vergoeding voor intermediaire bureaus om de benutting van de SN-regeling particulier natuurbeheer te bevorderen (gerealiseerd 312 ha). De prognose is dat de ambitie van 880 ha niet wordt gehaald). Zonder provinciale regelingen was de achterstand nog groter geweest. Landelijk is er gemiddeld 25% van de doelstelling particulier natuurbeheer gehaald. Limburg scoort hoger dan het landelijk gemiddelde.

Door extra onderzoeken met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen in een aantal complexe deelgebieden en intensief vooroverleg met externe partijen (waaronder de landbouw) is de vaststelling van het Stimuleringsplan Robuuste Verbinding Schinveld-Mook nu voorzien in het voorjaar van 2007. Na de vaststelling en het wegnemen van de onzekerheid over de definitieve begrenzing zal het aantal verworven hectares toenemen en is de prognose dat ook dit operationeel doel zal worden gerealiseerd. De prognose is dat de totale ambitie van 114 ha wordt gerealiseerd.

Voor de soortenbescherming vindt momenteel een inhaalslag plaats. Een belangrijke impuls hierbij wordt verwacht van de uitkomsten van het project Herstelmaatregelen voor 57 soorten in het Reconstructiegebied. Gerealiseerd zijn faunapassages te Asenray, Heythuysen en Grathem. In uitvoering zijn diverse faunapassages t.b.v. paddentrek, amfibietunnels Maalbroek, vistrappen in de Itterbeek, Hambeek, Roer en Jeker, visoptrekvoorzieningen in de Vlootbeek, faunapassage stuwwal-Mookerplas.

Het effect van het wegvallen van de rijksbijdrage voor bosaanleg en natuurontwikkeling buiten de EHS is gereduceerd door meer de samenhang en samenloop te zoeken bij realisatie met andere activiteiten in de gebieden. Een goed voorbeeld hiervan is de realisatie van ecologische verbindingen. Bosaanleg wordt de laatste jaren met name gestimuleerd in het kader van Rood voor Groen projecten en via de stimulering van landgoedvorming (via de Natuurschoonwet). Gerealiseerd tot eind 2006 is 330 ha. De ambitie is 400 ha. De prognose is dat de ambitie wordt gerealiseerd.

Toerisme en recreatie

Door de gebiedscommissies wordt veel nadruk gelegd op het belang van toerisme en recreatie in de regio. De commissies willen hierbij verder gaan dan de ambities in het Reconstructieplan en het Plan Van Aanpak Vitaal Platteland. Onvoldoende financiële middelen zijn beschikbaar om de gevraagde bijdrage te kunnen honoreren. Onder andere wordt dit veroorzaakt door het wegvallen van de rijksbijdrage voor voornamelijk toegankelijkheidsprojecten en de prioritering om de aanwezige provinciale gelden voor recreatie en toerisme voornamelijk in te zetten voor majeure projecten. De intentie is om met behulp van

de aanpak integrale gebiedsuitwerking kleinschalige toeristische en recreatieve activiteiten financieel te laten meeliften met activiteiten voor doelen waarvoor wel geld voorhanden is.

Wonen werken en leefbaarheid

In de afgelopen periode is flink geïnvesteerd in het ontwikkelen en opstellen van Dorps Omgevings Programma's (DOP's). In deze DOP's komen de volgende aspecten aan bod: wonen in kleine kernen, werken in de zin van buurteconomie, nieuwe economische functies, leefbaarheidsvoorzieningen, problemen in het algemeen op het gebied van wonen op het platteland en milieuaspecten met name stank en andere problemen (verrommeling) in de dorpsranden. Ook wordt aandacht geschonken aan de landschappelijke inpassing van gehuchten zoals het aanbrengen van afrondende beplantingen rondom kernen. Bij het opstellen van de DOP's heeft de Vereniging Voor Kleine Kernen (VVKK) een waardevolle bijdrage geleverd. Inmiddels hebben 8 gemeenten via de pilot 2004 een DOP afgerond, was 1 gemeente reeds met een vergelijkbaar traject gestart en hebben 12 gemeenten afgezien van een DOP-subsidie om reden van herindeling en/of benodigde capaciteit. In 2006 hebben de laatste 8 gemeenten in Noord- en Midden- Limburg een start gemaakt met het opstellen van een DOP.

Landschap en cultuurhistorie

Het landschapskader voor Noord en Midden Limburg is in 2006 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Het omvat een ontwikkelingsvisie voor het landschap en biedt gemeenten en andere partijen een handreiking hoe met landschap om te gaan. Om de toepasbaarheid ervan zo groot mogelijk te maken is er een brede begeleidingsgroep en een klankbordgroep ingesteld. Concretisering van het landschapskader vindt plaats in de vorm van gebiedsgerichte landschapsplannen zoals voor het gebied Wells Meer en Hanenbergerheike.

De aantrekkelijkheid van het landschap in Noord en Midden Limburg is/wordt verbeterd door het aanleggen van hoogstamboomgaarden, hagen en poelen. Verder zijn/worden er Dorps Omgevings Programma's (DOP's) opgesteld waarin de landschappelijke inpassing van gehuchten en het aanbrengen van afrondende beplantingen rondom kernen worden meegenomen. Door het aanleggen van 5 nieuwe landgoederen met een multifunctioneel karakter wordt een verdere bijdrage geleverd aan de landschappelijke kwaliteit.

In het tweede provinciale IKL - archeologieproject zijn 57 terreinen geselecteerd die allen in een archeologische basisbeschrijving omschreven zijn. Deze basisbeschrijving is een eerste stap om te komen tot beheer en onderhoud aan deze archeologische terreinen. Directe bedreigingen zijn weggenomen bij die terreinen waar dat noodzakelijk was, achterstallig onderhoud is uitgevoerd en in sommige gevallen zijn beheermaatregelen uitgesteld naar de toekomst. In een aantal gevallen kon met de eigenaar een onderhouds- en inspectieovereenkomst afgesloten worden waarmee instandhouding voor de toekomst gegarandeerd is. Dit project bevindt zich in de afrondingsfase en verslaglegging en zal naar de toekomst toe een vervolg krijgen. De resultaten worden meegenomen in het uitvoeren van een monitorings- en beheercyclus zoals geformuleerd in de nota erfgoedbeleid.

Daarnaast wordt via beleidsruimte (Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling Limburg en BOM+) en subsidies gewerkt aan de vermindering van verstening in Midden- en Noord Limburg. Via de regeling Ruimte voor Ruimte zijn circa 670.000 m2 landschapsontsierende stallen in heel Limburg gesloopt.

Thans zijn gemeenten in het kader van herziening bestemmingsplannen buitengebied bezig met de uitwerking van de mogelijkheden die de Handreiking RO biedt voor het tegengaan van verstening in het buitengebied. Het gaat hierbij om het bieden van uitbreidingsruimte in ruil voor een kwalitatieve verbetering van de omgeving, bijvoorbeeld door sloop van steen of glas. Op basis van Bouwkavel op Maat plus (BOM+) heeft circa 100.000 m2 sloop in Noord en Midden Limburg plaatsgevonden (30.660 m2 sloop; 68.564 m2 vernieuwbouw). Buiten dat vernieuwing de uitstraling van het bedrijf positief kan beïnvloeden, zorgt vernieuwing relatief voor terugdringing van de verstening in het landelijk gebied. Via hetzelfde instrument BOM+ zijn de afgelopen 3 jaar, als tegenprestatie voor de uitbreiding van 150 agrarische bedrijven, veel landschapsverbeterende maatregelen uitgevoerd. Het betreft de totstandkoming van circa 36 km haag, 10 km laanbeplanting, 27 ha bosbeplanting, ruim 3.400 solitaire bomen, 13 ha weiland en hoogstamboomgaard. Via het spoor van subsidiering zijn 47 bedrijven in Midden- en Noord Limburg gesubsidieerd voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen. Hiermee zal nog eens 55.000 m2 worden gesloopt.

In Zuid Limburg is met de Pilot Gulpen-Witterm ervaring opgedaan met groen-blauwe diensten en is de verkenning groene diensten afgerond. Een en ander resulteert in 2006 in een door Europa vastgestelde catalogus Groen-blauwe diensten. De toegankelijk- en beleefbaarheid van het landschap in Zuid Limburg is door het aanleggen van wandel- en fietspaden vergroot in projecten als Hof van Limburg, Landschapspark Susteren en Schutterspark. De in het kader van POL1 opgestelde cultuurhistorische waardenkaart biedt hiervoor handreikingen.

Verder werken in Zuid Limburg gemeenten en het IKL nauw samen bij het aanleggen van kleine landschapselementen.

Tot slot is het landschapsvisie Zuid Limburg afgerond en de begrenzing en het uitwerkingprogramma Nationaal Landschap Zuid Limburg vastgesteld. Op basis hiervan zijn ca. 9 projecten (waaronder een landelijke tv-documentaire over het Nationaal Landschap) in uitvoering genomen en zijn er 8 in voorbereiding. De projecten leveren een bijdrage aan het behoud, versterking en ontwikkeling van de kernkwaliteiten en de verbetering van toegankelijkheid. Met de projecten is ca. € 1,1 miljoen aan subsidiegeld is gemoeid. Momenteel wordt in samenspraak met het IKL, IVN, CNME, Staatsbosbeheer en VVV-Zuid Limburg bekeken hoe de vermarkting van het Nationaal Landschap Zuid Limburg in de toekomst zal gaan plaatsvinden.

Water

Voor de realisering van een aantal prioritaire waterdoelen zijn de waterschappen verantwoordelijk. Het gaat daarbij met name om (ecologisch) beekherstel, verdrogingsbestrijding en optimaal waterbeheer in de landbouw. Echter, het ziet er naar uit dat het doel, het herstellen van 83 km ecologische beken in 2007, waarschijnlijk niet gehaald kan worden. De reden hiervoor is tweeledig. Ten eerste is een gedeelte van de rijksbijdrage weggefallen. Bij beekherstel buiten de EHS is enkel nog een rijksbijdrage mogelijk indien beekherstel samenloopt met waterretentie, verdrogingsaanpak of verbetering van de waterkwaliteit (milieurendement). Voor *ecologisch* herstel van een beek buiten de EHS is geen rijksbijdrage meer mogelijk. Ten tweede vergt het verkrijgen van de gewenste grondpositie meer tijd dan in eerste instantie is ingeschat.

De waterschappen werken aan de toetsing van het watersysteem ten behoeve van de normen voor wateroverlast zoals aangegeven in het Nationaal Bestuursakkoord Water. In 2006 hebben de Waterschappen in overleg met de provincie de benodigde maatregelen tegen knelpunten voor potentiële

wateroverlast voor de beheersgebieden nader uitgewerkt. Geconcludeerd is dat om de knelpunten op te lossen geen grootschalige ruimtelijke ingrepen nodig zijn. Vooralsnog lijkt derhalve een uitwerkingsplan voor de ruimtelijke consequenties niet noodzakelijk. In 2007 zullen de waterschappen via een gebiedsproces de maatregelenpakketten in samenhang met een gebiedsnormering voor wateroverlast opstellen.

In december 2004 werd het Actieplan Verdrogingsbestrijding 2004-2007 vastgesteld. Het actieplan speelt een belangrijke rol bij het bepalen van prioriteiten en het benutten van kansen voor het herstel van de zogenaamde prioritaire en kansrijke verdrogingsgevoelige gebieden.

In 2006 heeft het waterschap Peel en Maasvallei een modelmatige pilot uitgevoerd om te komen tot de opstelling van een Gewenste grond- en oppervlaktewaterstand (GGOR) en bijbehorend maatregelenpakket voor de Peelrestanten. De resultaten van de pilot geven aan dat het wenselijk is om het vergunningenbeleid voor grondwateronttrekkingen rond verdroogde gebieden deels te herzien. Eind 2007 moet voor alle prioritaire en kansrijke verdroogde gebieden een GGOR zijn opgesteld.

In 2006 is op verzoek van het Rijk een zogenaamde TOP lijst opgesteld van gebieden waar de verdroging in de periode tot 2015 moet worden aangepakt. De TOP lijst komt in de plaats van de "oude" doelstelling uit het Reconstructieplan / Vitaal Platteland, te weten herstel 3100 ha in 2015. De nieuwe TOP lijst gaat uit van 48 gebieden met een oppervlakte van totaal 4327 ha. Nieuw is dat t.o.v. de oude lijst van prioritaire en kansrijke gebieden 4 gebieden zijn afgevallen (aanpak na 2015), en 10 gebieden zijn toegevoegd die vallen onder de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Daarnaast is in januari 2005 door Provinciale Staten de nieuwe aanpak voor het project Optimaal Waterbeheer in de landbouw (OWL) vastgesteld. De uitvoering van dat project is door het daarbij tevens genomen delegatiebesluit bij de waterschappen gelegd. Het project gaat uit van het plaatsen van circa 1800 stuwen op landbouwpercelen met de verplichting voor de agrariërs om deze op aanwijzing van het waterschap te bedienen. Het plaatsen van deze stuwen gaat fasegewijs, in 2007 moeten ze er allemaal staan. In het kader van het landinrichtingsproject De Peelvenen en de Reconstructie zijn in 2006 in totaal 100 stuwen geplaatst: in de Mariapeel/Grauwveen in de gemeenten Sevenum/Horst aan de Maas zijn 68 stuwen geplaatst en bij de Groote Peel en Sarsven/De Banen in de gemeente nederweert 32. Door het plaatsen van deze stuwen hebben de betrokken agrariërs tevens een tijdelijke vergunning gekregen ingevolge de Natuurbeschermingswet voor het onttrekken van grondwater. WPM heeft zich voorgenomen een nog kritischer peilbeheer te voeren en bereidt besluitvorming voor om via de keur peilgestuurde drainage met waterconservering te combineren. Daardoor neemt het effect van waterconservering nog verder toe.

Om de milieubelasting van het grond- en oppervlaktewater te reduceren wordt de pilot fosfaat en nitraat uitgevoerd. Ook zijn precisiebemestingstechnieken in de landbouw uitgevoerd. Een meet- en monitoringsplan wordt opgesteld door Alterra. De voorbereidingen om boeren te contracteren in de betreffende gebieden is door DLG gestart. De gemeenten hebben een forse inspanning geleverd om te voldoen aan hun wettelijke taak om voor 2005 de ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater aan te pakken. Eind 2006 worden de laatste afrekeningen gedaan.

In 2006 is tevens begonnen met onderzoek naar de mogelijkheden om de emissie van Koper en Zink door de melkveehouderij te verminderen. Hiervoor wordt samen met de provincie Brabant en een aantal waterschappen een studie uitgevoerd bij een aantal melkveehouders.

Met ingang van 1 april 2006 is een einde gekomen aan de mogelijkheid tot het verkrijgen van een provinciale bijdrage voor de recreatievaart aan het installeren van een vuilwatertank. In de periode 2003 - 2006 zijn in totaal 33 subsidies verleend.

Stad en Land

Het onderwerp Stad-Land kent een aantal operationele doelen die ertoe leiden dat het budget voor dit onderwerp vooral naar procesactiviteiten gaan. De feitelijke uitvoering van activiteiten gebeurt via andere operationele doelen als bijvoorbeeld mensgerichte natuur en nationaal landschap.

Financiën algemeen

De financiële voortgang in de uitvoering van het Reconstructieplan en het Plan van Aanpak Zuid Limburg wordt gemonitord via het vergelijken van de financiële toezeggingen en de financiële uitputting over deze toezeggingen. In de Bestuursovereenkomst voor Noord- en Midden Limburg zijn afspraken vastgelegd over de beschikbaarheid van rijksmiddelen voor 2004-2007. Deze overeenkomst heeft geleid tot een geringere bijdrage van het Rijk in de uitvoering van de reconstructie in Noord en Midden Limburg dan in het Reconstructieplan is geraamd (€ 111 miljoen versus € 142 miljoen voor de eerste uitvoeringsperiode). Deze rijksbijdrage is verdeeld over de thema's landbouw (44 miljoen) , natuur in relatie tot de EHS (53 miljoen) en water (14 miljoen).

Kijkend naar het uitvoeringsprogramma 2004-2007 van het Reconstructieplan, waarin 76 operationele doelen voor acht thema's zijn opgenomen, betekent dit dat voor 25 operationele doelen de geprogrammeerde rijksbijdrage is vervallen. Dit heeft met name gevolgen voor de programmering van doelen op het gebied van glastuinbouw in de concentratiegebieden, uitplaatsing glastuinbouw uit het Maasdal, Recreatie & Toerisme, Wonen, Werken Leefbaarheid, Nieuwe natuur/bos buiten de EHS en buiten de Robuuste verbindingen, Ecologische verbindingzones, faunavoorzieningen buiten de EHS en afrondingsaankopen en Landschap en cultuurhistorie (uitgezonderd de hierop betrekking hebbende landelijke regelingen).

Voor 28 operationele doelen zijn afspraken gemaakt over de inzet van rijksmiddelen. Voor de overige 23 operationele doelen was geen rijksbijdrage in het Reconstructieplan voorzien.

Oplossingen voor de weggevallen rijksbijdrage zijn/worden gezocht binnen de Europese fondsen, een grotere financiële inzet van de overige partners (provincie, waterschappen, gemeenten en initiatiefnemers) en een langere uitvoeringsperiode van de realisatie van de ambities van de betreffende operationele doelen.

Via het Uitvoeringscontract 2005-2006 (UC) zijn eveneens afspraken vastgelegd tussen de provincie en het Rijk over de beschikbaarheid van rijksmiddelen voor prestaties in het landelijk gebied voor heel Limburg. De prestaties en middelen uit dit contract zijn afgestemd met de afspraken uit de bestuursovereenkomst voor Noord en Midden Limburg. In het UC 2005-2006 is Rijk en provincie onder andere overeengekomen een rijksbijdrage voor Nationale Landschapsdoelen in Zuid Limburg van 1.08 miljoen en een rijksbijdrage voor milieu en waterdoelen van 3.4 miljoen euro. Het grootste aandeel rijksmiddelen gaat uit naar natuurdoelen ten behoeve van de EHS zijnde 28 miljoen voor heel Limburg per jaar. Tevens heeft het Rijk ter voorbereiding op de uitvoering van de reconstructie extra voorbereidingsgeld ter beschikking gesteld in orde van grootte van 1.5 miljoen voor 2004 en 1 miljoen voor 2005 en 2006 terwijl het voornemen was om voor 2005 en 2006 in totaal € 2,4 miljoen (per jaar € 1,2 miljoen) als voorbereidingskrediet reconstructie ter beschikking te stellen. Dit budget dient te worden besteed aan proceskosten ter bevordering van de uitvoering van het Reconstructieplan Noord en Midden Limburg.

De beschikbare provinciale middelen voor plattelandsontwikkeling zijn vastgelegd in de provinciale begrotingen voor thema 4 Ruimte voor Limburg. Voor 2004, 2005 en 2006 bedragen de beschikbare provinciale middelen 37 miljoen euro.

Ten aanzien van de inzet van Europese middelen zijn geen concrete afspraken gemaakt ten behoeve van plattelandsinzet. Wel is in de programmering van het Reconstructieplan rekening gehouden met de inzet van 32 miljoen euro voor Midden- en Noord Limburg. Voor het plan van aanpak Zuid Limburg is geen begroting vastgesteld.

De daadwerkelijke financiële uitputting geschiedt op basis van de financiële monitoring van de Jaarplannen Plattelandsontwikkeling en de monitoring van de prestatieafspraken met DLG. Op basis van de jaarplannen 2004, 2005 en 2006 worden voornamelijk plattelandsprojecten geprogrammeerd met een bijdrage van Europa, Rijk en provincie. Op basis van de definitieve subsidieverleningen wordt de uitputting van de financiële subsidiemiddelen gerapporteerd.

De beschikbare middelen zijn ieder jaar uitgeput.

In de Bestuursovereenkomst is afgesproken dat de provincie zich ook inspent om de aangegeven financiële bijdragen van derden (gemeenten, Europese fondsen, waterschappen en particulieren) rond te krijgen. De monitoring over deze bijdrage is onderdeel van de ILG monitoring.

Van het Rijk krijgt de provincie jaarlijks zo'n 45 miljoen euro. Deze rijksbijdrage van 45 miljoen is opgebouwd uit: 17 miljoen voor EHS verwerving, 1,5 miljoen inrichting, programmabeheer van 8 miljoen en een kleine bijdrage voor soorten, 10 miljoen voor de landbouw (inclusief reconstructiegeld) plus 5 miljoen voor waterdoelen. Deze bijdragen zijn uiteindelijk op hoofdlijnen terug te vinden in o.a. de bestuursovereenkomst reconstructie, de Uitvoeringscontracten met het Rijk voor heel Limburg (UC 2005-2006) en de separate afspraken in het kader van programmabeheer.

2. DE RESULTATEN PER LANGE TERMIJNDOEL OF MAATREGEL

Landbouw

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor landbouw zijn gesteld.

Binnen het thema landbouw zijn voor Noord- en Midden- Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- L1: verbetering van de ruimtelijke structuur van de natuur-, landbouw, grondgebonden landbouw, multifunctionele landbouw en landbouw gericht op woonkernen.
- L2: Optimalisering ruimtelijke structuur voor de intensieve veehouderij
- L3: Optimalisering ruimtelijke structuur overige niet-grondgebonden landbouw
- L4: Verbetering van de kennis- en innovatiestructuur van de landbouw
- L5: Realisatie multifunctioneel grondgebruik in de kwetsbare gebieden
- L6: Het sluiten van de mineralen kringloop.

Op basis van deze 6 lange termijn doelen zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar de lange termijn doelstellingen.

Voor Zuid Limburg zijn een 8-tal maatregelen opgenomen:

- 1 Behoud van ca. 300 hoofdberoepbedrijven met een duurzaam toekomstperspectief. Waar nodig fysieke kwaliteitsslag verblijfsrecreatie (gehele of gedeeltelijke verplaatsing gekoppeld aan herinrichting/verbetering omgeving).
- 2 Behoud van extensieve grondgebonden rundveehouderij (grasland en beweiding) en van fruitteelt (bij voorkeur hoogstam).
- 3 Begeleide afbouw van "stoppers" ten gunste van de 300 "blijvers" en "verbreders".
- 4 Ontwikkelen van nieuwe product markt combinaties verbonden aan de stad-land relatie, aan verbreding (zorg, dagrecreatie, recreatief medegebruik) en aan omgevingskwaliteit (landschapsbeheer, natuurbeheer, beheer cultuurhistorisch en archeologische erfgoed, waterbeheer).
- 5 Stimuleren innovatie en samenwerking in bestaande en keten en nieuwe ketens van de plattelandsonderneming.
- 6 Professionalisering en opleiding rond het transformatieproces, innovatief vermogen en verzelfstandiging van de ondernemingen/sector.
- 7 Mogelijkheden modulatie EU-middelen onderzoeken.
- 8 LNV Beleid "toekomst rundveehouderij" operationaliseren.

THEMA:
Landbouw

Lange termijn doel:

L.1: Verbetering van de ruimtelijke structuur van de natuur-landbouw grondgebonden landbouw, multifunctionele landbouw en landbouw gericht op woonkernen.

Operationeel doel 2004-2007: (Voor heel Limburg)

L1.1.1: Opstellen van plan van aanpak en uitvoering van vrijwillige kavelruil voor 950 ha (750 ha voor NOORD EN MIDDEN LIMBURG en 200 ha voor ZL).

Resultaten tot nu toe:

Gerealiseerd zijn 702 ha vrijwillige kavelruil.

Toelichting:

In 2005 is begonnen met het herstructureren van de kavelruil. De nieuwe aanpak in het kader van de Wet Investeringsbudget Landelijk Gebied (WILG 2007-2013) zal in de loop van 2007 mede op basis van de eerste ervaringen worden vastgelegd in een handreiking. Het veronderstelde Plan van Aanpak zal via een Handreiking Herverkaveling worden opgepakt.

Taakstelling kavelruil in heel Limburg tot en met 3^e kwartaal 2006: ca 590 ha. Gerealiseerd tot nu toe zijn 702 ha. De resterende taakstelling tot en met 2007 van ca 360 ha wordt volledig gehaald. Het laatste jaar (2006) is zelfs een versnelling in de kavelruil bereikt.

Operationeel doel 2004-2007:

L1.2.1: Opstellen van plan van aanpak en uitvoering van wettelijke herverkaveling voor 12.000 ha

Resultaten tot nu toe:

Gerealiseerd zijn 0 ha herverkaveling

Toelichting:

Gedurende de uitvoeringsperiode is de prestatie aangepast van 12.000 ha naar 2000 ha.

Met het instrument van de integrale projectnota's wordt mede invulling gegeven aan de optimalisatie van de verkaveling. In 2005 zijn voor de 6 reco gebieden en de 3 Zuid Limburgse gebieden de voorbereidingen gestart met de 1^e tranche integrale projectnota's. Deze zijn in de zomer van 2006 gereed gekomen. Daarbij is in 6 gebieden herverkaveling een belangrijk onderdeel. Voor 2 gebieden wordt gewerkt aan de concrete uitvoering via het inrichtingsplan. Ook voor de tweede tranche integrale projectnota's zijn onlangs de voorbereidingen gestart en worden grotendeels in 2006 afgerond. In 2007 is een 3^e tranche voorzien. De herverkaveling in de integrale projecten wordt in principe planmatig aangepakt, waarbij vooralsnog uitgegaan wordt van herverkaveling op vrijwillige basis. Waar dat alsnog wenselijk blijkt en bij voldoende draagvlak, kan worden opgeschaald naar een wettelijke basis. De feitelijke verkavelingsbehoefte moet blijken uit de inrichtingsplannen.

Lange termijn doel:

L.2: Optimalisering ruimtelijke structuur voor de intensieve veehouderij

Operationeel doel 2004-2007:

L2.1.1 Operationalisering van 1 projectvestiging IV binnen aangewezen LOG's

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

In het Reconstructieplan zijn de landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) als zoekgebieden voor nieuwvestigingslocaties aangewezen. Voor de LOG's van Venray-Meerlo-Wanssum, Weert-Nederweert, Helden-Maasbree-Meijel vindt eind 2006 besluitvorming plaats over de nieuwvestigingsmogelijkheden. Parallel hieraan lopen in vrijwel alle gebieden overleggen tussen gemeenten en ondernemers over nieuwvestigingslocaties of overnamelocaties in LOG's en vergunningaanvragen hiervoor. Op basis van de voortgang in de uitwerkingen in Venray-Meerlo-Wanssum en Helden-Maasbree-Meijel wordt in ambtelijk overleg met de gemeenten onderzocht of een projectmatige ontwikkeling van meerdere nieuwvestigingslocaties tot de mogelijkheden behoort waarbij ook wordt bekeken welke ondersteunende rol de provincie hierin kan vervullen. Tot slot is in 2006 op basis van een pilot in Nederweert met betrokkenheid van het ministerie van LNV, EZ en VROM bekeken op welke wijze de procedures voor nieuwvestiging kunnen worden versneld.

Operationeel doel 2004-2007:

L2.2.1 Verplaatsen van 16 IV bedrijven

Resultaten tot nu toe:

2 verplaatsingen zijn afgerond, 3 in uitvoering en 28 verplaatsingen (36 locaties) in voorbereiding.

Toelichting:

Feitelijke verplaatsing varieert van voorbereiding, vergunningentraject, bouw nieuw bedrijf tot sloop oude locatie. In het kader van het landelijke verplaatsingsexperiment zijn twee verplaatsingen afgerond. Drie verplaatsingen zijn in uitvoering, waarvan twee uit het landelijke experiment en 1 als op zichzelf staand provinciaal initiatief. De provinciale verplaatsingsregeling als vervolg op landelijke experiment heeft 28 aanmeldingen opgeleverd met 36 locaties. Eind december zullen de deelnemers op basis van de taxaties de koopovereenkomst kunnen tekenen. De uitvoering van de definitieve verplaatsing zal plaatsvinden in 2007-2009. Met deze invulling wordt het doel gerealiseerd. De verplaatsingen dragen bij aan afname ammoniakdepositie, sloop van 81.598 m² steen en een versnelde realisatie van EHS van 44 ha.

Operationeel doel 2004-2007:

L2.2.2 Afstemming van de milieuvergunningen

Resultaten tot nu toe:

De afstemming heeft plaatsgevonden

Toelichting:

De subsidieregelingen Ariba heeft tot en met juni 2005 opengestaan. Het resultaat is een geactualiseerd vergunningenbestand en 75 bedrijven die hun vergunde intensieve veehouderij activiteiten hebben laten intrekken.

Operationeel doel 2004-2007:

L2.2.3 Herziening van de bestemmingsplannen van het buitengebied ten aanzien van de agrarische bouwkavels

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Alle gemeenten hebben een voorstel ontvangen voor de partiële herziening van hun bestemmingsplan buitengebied (implementatie BOM+). De implementatie van BOM+ en de actualisatie van de bestemmingsplannen kan nu opgepakt worden.

Lange termijn doel

L.3: Optimalisering ruimtelijke structuur overige niet grondgebonden landbouw

Operationeel doel 2004-2007:

L3.1.1 Realisatie van de duurzame projectvestigingen voor glastuinbouw Californie en Siberie

Resultaten tot nu toe:

De ontwikkelingsmaatschappij Californië en de grondexploitatie maatschappij (GEM) zijn opgericht. Er is 145 ha uitgeefbare grond ter beschikking waarvan reeds 55 ha is aangekocht.

Toelichting:

Californië: in 2004 is de ontwikkelingsmaatschappij Californië en de grondexploitatie maatschappij (GEM) opgericht. Inmiddels is 145 ha grond uitgegeven. Hiervan heeft de gemeente Horst 55 ha aangekocht. Medio 2007 zullen de eerste gronden uitgegeven worden. Op dit moment wordt de technische infrastructuur aangelegd en wordt het ontwerpplan opgesteld.

Siberië: fase 1 en 2 is in 2004 af rond. Provincie, gemeente en projectontwikkelaar hebben in 2005 een intentieovereenkomst gesloten om samen te werken. Momenteel ligt het businessplan van de projectontwikkelaar ter beoordeling voor aan de provincie en gemeente. Indien het plan haalbaar is zal een samenwerkingsovereenkomst worden getekend en zal het bestemmingsplan, inclusief de MER worden opgesteld.

Operationeel doel 2004-2007:

L3.1.2 Opstellen verkenning ruimtevraag

Resultaten tot nu toe:

De ruimtevraag is uitgevoerd voor het gebied Helden.

Toelichting:

De ruimtevraag is uitgevoerd voor het gebied Helden. Conclusies zijn dat enerzijds de schaalgrootte zal toenemen (glasgroentebedrijven 5-7 ha, snijbloemen 3-5 ha en pot- en perkplanten 2-4 ha) Bedrijven zullen uit een of meerdere units bestaan. Anderzijds is het totale aanbod aan glasareaal in concentratiegebieden 140 tot 170 ha kleiner dan de behoefte.

Het onderzoek zal worden opgeschaald naar de concentratiegebieden in Horst aan de Maas, Arcen en Velden en Bergen.

Operationeel doel 2004-2007:

L3.1.3. Optimalisering ruimtegebruik van twee concentratiegebieden (Tuindorp en Platveld)

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting.

Toelichting:

Voor Tuindorp zijn de ambities t.a.v. de ruimtelijke herinrichting (gasvoorziening, dure gronden) naar een realistischer niveau bijgesteld. Een doorbraak in dit proces wordt gezocht in de in aanbouw zijnde vergistingsinstallatie van een groenteverwerkend bedrijf buiten het plangebied welk de restwarmte kan inzetten voor de verwarming van Tuindorp. Bezien wordt of deze ontwikkeling te koppelen is aan een verplaatsing en nieuwvesting van een glastuinbouwbedrijf.

In 2006 is de notitie gezamenlijk op weg naar een landschappelijke gebiedsvisie Platveld vastgesteld. Deze visie biedt de gemeente het kader voor vorming en tegenprestatie in het kader van BOM+aanvragen bij uitbreiding en nieuwvestigingen in het gebied. De basis voor optimalisering van de glastuinbouw is aanwezig. Het gebied wordt momenteel ontsloten.

Operationeel doel 2004-2007:

L3.2.1. Het realiseren van duurzame oplossingen voor in ruimtelijke knelsituaties gelegen bedrijven/locaties door het uitplaatsen van glastuinbouwbedrijven in de vorm van 10 pilots.

Resultaten tot nu toe:

Voor 3 bedrijven zijn concrete voorbereidingen tot uitplaatsing getroffen.

Toelichting:

Project is in uitvoering en gericht op de haalbaarheid van verplaatsing of beëindiging van 11 glastuinbouwbedrijven uit het winterbed van de Maas bij Baarlo-Hout-Blerick. Na uitplaatsing wordt het gebied heringericht ten behoeve van extensieve woningbouwlocatie in combinatie met natuurontwikkeling en (hoog)water ruimte voor de Maas.

Enerzijds is gekeken naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden die geld kunnen generen, anderzijds naar de bereidwilligheid om te verplaatsen en de kosten (bedrijfsgerichte insteek) die verplaatsing van de 11 glastuinbouwbedrijven (26 ha glasopstand en 34 ha grond) met zich mee brengen.

In 2006 zijn met alle 11 tuinders schriftelijk overeenstemming vastgelegd over koop en verkoop, hetzij in principe hetzij al via een koopovereenkomst. Van drie bedrijven zal in 2006 de akte passeren. De herontwikkeling van het gebied zal via een PPS constructie worden vormgegeven.

Lange termijn doel

L.4: Verbeteren van de kennis- en innovatiestructuur van de landbouw

Operationeel doel 2004-2007:

L4.1.1 Opzetten van een samenwerkingsstructuur voor het opbouwen van een Limburg-imago voor regiospecifieke Product-Markt-Combinaties (PMC's) en de verdere uitbouw netwerk Agrofood Community Z.N. en van het Kenniscentrum Zuid te Horst.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Via een diversiteit aan overkoepelende projecten zijn/worden samenwerkingsstructuren gevormd. Agrofoodcommunity met als doel innovatie kennis- en projectontwikkeling op het snijvlak van landbouw, agribusiness, gezondheid en omgevingskwaliteit. Dit project is medio 2006 afgerond en krijgt vervolg via concrete activiteiten agenda 2006-2007.

Daarnaast Know House waarbij kennisaanbod gekoppeld wordt aan kennisvraag om zo de innovatie te stimuleren. Via het kenniscentrum gezonde voeding, innovatiecentrum pluimvee en eieren, website varkens en Zo, zichtstal in zicht, demostal luchtkoeling, ervaringscijfers AaltjesLimburg, stimulering agro innovatie limburg (SAIL) worden eveneens kennis en kennisbemiddeling bewerkstelligd. Start ketensamenwerking voor gezonde voeding via het project NEWTriton. Het project Vers uit Limburg is nagenoeg afgerond. Dit project draagt bij aan verbetering van de kwaliteit van tuinbouwproducten door middel van een meer duurzame bedrijfsvoering en meer onderlinge samenwerking en heeft een directe invloed op de vermindering van de milieubelasting.

Operationeel doel 2004-2007:

L4.2.1 Opzetten van 30 Product-Markt-Combinaties (PMC's) met het accent op kennis, innovatie, samenwerking, verdieping en verbreding o.a. t.b.v. de biologische landbouw

Resultaten tot nu toe:

2 PMC's zijn afgerond en 12 PMC's zijn in uitvoering.

Toelichting:

Beumers, plattelandscoach, ketenontwikkeling in de kalkoensector (ontwikkelen van een specifiek concept van houderij, slacht en afzet), recreatie PMC (mispadenhof0 vers uit Limburg, hertenhouderij Ospeldijk, innovatiecentrum gezonde voeding, meerwaarde voor melk, praktijkcentrum bijenteelt, gecombineerde verwerking van zuiveringsslib en mest, recycling van rozenafval, culinair educatiecentrum Joosten, netwerkplattelandsonderneming Heythuysen,

Operationeel doel 2004-2007:

L4.3.1 Aanstelling van een ketenmanager voor de uitwerking van concrete ketensamenwerking (prioritair groenten en zuivel) en de ontwikkeling van nieuwe PMC's

Resultaten tot nu toe:

In 2005 is een ketenmanager aangesteld.

Toelichting:

Er is een ketenmanager aangesteld. Het aantal concrete projecten is echter achtergebleven bij de verwachtingen. Er is o.a. een biologische marktverkenning uitgevoerd en er heeft een analyse afzetbevordering biologische landbouw plaatsgevonden. Beide activiteiten hebben geleid tot het opnemen van 2 projecten in het jaarplan 2005

Lange termijn doel

L.5: Realisatie multifunctioneel grondgebruik in de kwetsbare gebieden

Operationeel doel 2004-2007:

L5.1.1 Definitieve begrenzing inspraak en vaststelling van de kwetsbare gebieden extensivering grondgebonden melkveehouderij op basis van de ervaringen met de rijksпилot regeling 2004

Resultaten tot nu toe:

Toelichting:

De definitieve begrenzing zou plaatsvinden via een uitwerkingsplan. De wijziging van het Reconstructieplan heeft aangegeven dat het doel wel overleind blijft maar dat voor een ander instrument gekozen zal worden. De voorkeur gaat uit naar een projectmatige aanpak welke vraaggestuurd is.

Operationeel doel 2004-2007:

L5.1.2 In representatieve gebieden worden doelen en maatregelen uitgewerkt (2003) en vervolgens geëxtrapoleerd (2004) naar de andere kwetsbare gebieden extensivering grondgebonden melkveehouderij.

Resultaten tot nu toe:

Voor Heukelomse beek zijn voor 2 bedrijven overeenkomsten getekend.

Toelichting:

Plan van aanpak voor de gebieden Evertsoord-Grauwveen (100ha) en Heukelomse beek is opgesteld. rijksbijdrage voor beide projecten is toegekend.

Stagnatie is er voor Evertsoord-Grauwveen. De animo onder melkveeouders is laag. Voor Heukelomse beek zijn voor 2 bedrijven overeenkomsten getekend.

Operationeel doel 2004-2007:

L5.1.3 Realisatie van 500 ha vochtig en extensief grasland

Resultaten tot nu toe:

50 ha

Toelichting:

Realisatie van de genoemde ha's is gekoppeld aan de uitvoering van de bovengenoemde twee projecten Evertsoord Grauwveen en Heukelomse beek. Voor 50 ha onderdeel Evertsoord-Grauwveen. Daarnaast loopt een project met als titel 300 ha meer grasland als deelproject van de extensivering melkveehouderij.

Operationeel doel 2004-2007:

L5.2.1 Het uitvoeren van 3 pilots voor de nadere invulling van multifunctioneel grondgebruik

Resultaten tot nu toe:

1 pilot is in uitvoering.

Toelichting:

Van de geprogrammeerde 3 pilots is er uiteindelijk een in uitvoering genomen. De FAB (functionele agrobiodiversiteit) in Venray verloopt conform planning en heeft de nodige afstemming in landelijk verband vanwege het landelijke pilot karakter en de daarvoor speciaal beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Het project heeft betrekking op het inpassen van agrobiodiversiteit op een landbouwbedrijf. Deze pilot levert kennis en kengetallen op voor de implementatiemogelijkheden van agrobiodiversiteit. Werken met biodiversiteit biedt kansen voor landbouwers om te komen tot een duurzame bedrijfsvoering die het milieu en dierwelzijn minder schaadt en het bedrijf een economische toekomst geeft. De overige pilots worden opgepakt in het kader van het PMJP.

Lange termijn doel

L.6: Het sluiten van de mineralenkringloop.

Operationeel doel 2004-2007:

L6.1.1 Stimuleren en aanwijzen van regionale en bovenregionale locaties, waar mogelijk mest be- en verwerking kan plaatsvinden. (Dit betreft 1 fte/jaar voor het initiëren en begeleiden van de initiatieven).

Resultaten tot nu toe:

Twee projecten zijn in uitvoering.

Toelichting:

Uitvoering twee projecten voor co-vergisting De haalbaarheidsstudie van de LLTB heeft te weinig resultaten opgeleverd. De drie beoogde locaties Venray, Nederweert (voor biomassa is afgewezen 135.000 kuub en Venray-Wanssum hebben vooralsnog geen installatie opgeleverd.

Op individuele bedrijven vinden wel mestbewerkinginitiatieven plaats. De verwerkingsinitiatieven blijven echter achter. Mogelijke oplossing is het nieuwe gemengde bedrijf (mest bewerken zodanig dat op het eind geen sprake meer is van mest). Bewerkte mest dient nog aangepakt te worden.

Daarnaast wordt via het project kennismaking biogasinstallaties informatie uitgewisseld tussen vergunningverlenende instanties en het bedrijfsleven.

Landbouw voor Zuid Limburg

Maatregel 1:

Behoud van ca. 300 hoofdberoepbedrijven met een duurzaam toekomstperspectief. Waar nodig fysieke kwaliteitsslag verblijfsrecreatie (gehele of gedeeltelijke verplaatsing gekoppeld aan herinrichting/verbetering omgeving).

Resultaten tot nu toe:

Via beleidsruimte (BOM+) en teeltondersteunende voorzieningen wordt een duurzaam perspectief geboden. Trendrapport 2006.

Maatregel 2:

Behoud van extensieve grondgebonden rundveehouderij (grasland en beweiding) en van fruitteelt (bij voorkeur hoogstam).

Resultaten tot nu toe:

Via teeltondersteunende voorzieningen, via de inzet van Koopmangelden en via het geven van beleidsruimte wordt gewerkt aan het behoud van de extensieve grondgebonden rundveehouderij. Tevens worden projecten voor het aanplanten en beheer van hoogstamboomgaarden financieel ondersteunt. De koopmangelden worden vooral ingezet bij de landinrichtingsprojecten Centraal Plateau en Mergelland Oost. Tevens wordt deze maatregel gerealiseerd via projecten op het gebied van erosiebestrijding zoals "gewenst grasland" (pilot voor 100 ha grasland) en "blijvend grasland" opschaling van de pilot. Ook in Ransdalerveld worden projecten op het gebied van erosiebestrijding uitgevoerd. In 2004 en 2005 is door het IKL in een aantal Zuid Limburgse gemeenten het project hoogstammen en heggen uitgevoerd. Hiermee werden 3200 stuks nieuwe hoogstammen aangeplant.

Maatregel 3:

Begeleide afbouw van "stoppers" ten gunste van de 300 "blijvers" en "verbreders".

Resultaten tot nu toe:

Via de regeling ruimte voor ruimte en het definiëren van de pluslocaties/plusbedrijven. Verbetering infrastructuur plattelands-ondernemingen onder voorwaarde verbetering omgevingskwaliteit. In 2002 is het project pilot+ concept 2002 gestart. 10 bedrijven zijn onderzocht op hun toekomstmogelijkheden. Inmiddels zijn er 4 definitief verplaatst, 3 bedrijven hebben gekozen voor een doorontwikkeling op de huidige locatie. Deze 3 bedrijven zitten in de RO procedure waarvan 2 goede perspectieven hebben en een 3-tal bedrijven hebben nog meer onderzoekstijd nodig om te bepalen hoe zij verder willen. Deze pilot is de input geweest voor de huidige BOM+ aanpak.

Maatregel 4:

Ontwikkelen van nieuwe product markt combinaties verbonden aan de stad-land relatie, aan verbreding (zorg, dagrecreatie, recreatief medegebruik) en aan omgevingskwaliteit (landschapsbeheer, natuurbeheer, beheer cultuurhistorisch en archeologische erfgoed, waterbeheer).

Resultaten tot nu toe:

In uitvoering zijn projecten op het gebied van wijnbouw, streekproducten, zorg, groen service winkels, Bischopsmolen en stadbroekermolen.

Maatregel 5:

Stimuleren innovatie en samenwerking in bestaande en keten en nieuwe ketens van de plattelandsonderneming.

Resultaten tot nu toe:

In uitvoering zijn Livar en het Heuvellandvarken, varkensketenproject, Innovatiesocieteit Know House, agrofoodcommunity, innovatiecentrum gezonde voeding, festival Limburgse gerechten, de Limburgs koe, vlasteelt en fertigatie in de fruitteelt.

Maatregel 6:

Professionalisering en opleiding rond het transformatieproces, innovatief vermogen en verzelfstandiging van de ondernemingen/sector.

Resultaten tot nu toe:

Via het project "koeien en kansen" vindt informatie overdracht plaats.

Maatregel 7:

Mogelijkheden modulatie EU-middelen onderzoeken.

Resultaten tot nu toe:

Gebeurt structureel via de programmeringen van doelen en projecten

Maatregel 8:

LNV Beleid "toekomst rundveehouderij" operationaliseren.

Resultaten tot nu toe:

Via beleidsruimte, (BOM+ , informatie via diskette ondersteuning voor bedrijfsontwikkelingsplannen) wordt invulling gegeven aan dit doel.

THEMA:**Toerisme en recreatie**

In dit deel worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor toerisme en recreatie zijn gesteld.

Binnen het thema toerisme en recreatie is voor Noord- en Midden- Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraak voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- TR 1: Versterken van de positie van de toeristische en recreatieve sector in de reconstructiegebieden. Het ontwikkelen van een samenhangende toeristische en recreatieve structuur.

Op basis van dit lange termijn-doel zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar het lange termijn-doel.

Voor Zuid Limburg zijn een 7-tal maatregelen opgenomen:

1. Ontwikkelen en uitvoeren van een salderingsregeling die leidt tot kwalitatief hoogwaardige bedrijven (accent verblijfsrecreatie) met duurzaam toekomstperspectief.
2. Begeleide afbouw van "stoppers" ten gunste van "blijvers" en "verbreders".
3. Fysieke kwaliteitsslag verblijfsrecreatie (gehele of gedeeltelijke verplaatsing gekoppeld aan herinrichting/verbetering omgeving).
4. Organiseren en verstrekken van kennis, geven van cursussen aan en het begeleiden van ondernemers gericht op een verdere professionalisering van de sector.
5. In standhouden van het landschap en omgevingskwaliteit.
6. Ontwikkelen van een vier seizoenen aanbod van recreatieve en toeristische voorzieningen en evenementen.
7. Verbeteren samenwerking tussen beheerders recreatieve voorzieningen, verbeteren samenwerking tussen bedrijven, overheid en regionale VVV.

Noot:

Rijks bijdrage: € 750.000. In 2004 was het nog mogelijk rijks gelden te verbinden aan uitvoeringsprojecten op het gebied van toerisme en recreatie. Vanaf 2005 heeft het Rijk alleen nog geld voor toerisme en recreatie in de Randstadprovincies over. De provinciale gelden uit thema 1 voor recreatie en toerisme worden voornamelijk ingezet voor duurzame grootschalige toeristische projecten met de nadruk op de Maasplassen.

Lange termijn doel:

TR 1: Versterken van de positie van de toeristische en recreatieve sector in de reconstructiegebieden.
Het ontwikkelen van een samenhangende toeristisch en recreatieve structuur.

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.1.1 Realiseren van tenminste 35% van de in de Toeristische Regiovisies en bijbehorende uitvoeringsprogramma's benoemde projecten.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting.

Toelichting:

Omdat niet concreet kon worden aangegeven wanneer 35% is bereikt is gekozen voor een kwantitatieve beschrijving.

Een kleine 20-tal projecten zijn via de jaarplannen in uitvoering genomen. Deze zijn vooral gericht op het aanleggen van fietsverbindingen, informatieoverdracht en invulling geven aan uitloopgebieden.

Daarnaast worden projecten uit de gebieden gebundeld tot regionale projecten. Accent ligt op projecten die inspelen op het fietsknooppuntensysteem en de wandelbox. Ruimtelijk accent ligt op het Maasplassengebied gericht op duurzame T&R herinrichting van de Maasplassen i.s.m. gemeenten, natuurorganisaties en bedrijfsleven.

In 2004 was het nog mogelijk om met cofinanciering van het Rijk kleinschalige recreatieve en toeristische activiteiten uit te voeren in heel Limburg. In de Peelvenen is hiermee 3 km fietspad aangelegd als uitwerking van een van de doelen van Evertsoord-Grauwveen. Vanaf 2005 kwam het accent meer te liggen op projecten met een regionale uitstraling vooral in het maasplassengebied. In deze uitvoeringsperiode is steeds kritischer gekeken naar de initiatieven met het oog op kwalitatief hoogwaardige ontwikkelingen welke de vereiste meerwaarde voor het gebied met zijn mee kunnen brengen. Voor losse kleinschalige initiatieven is in de 2^e helft van deze uitvoeringsperiode geen financiële ruimte meer. Tevens is in 2006 onder de noemer Deltaplan Maasplassen concrete invullinggegeven aan de coördinatie van het maatregelenplan Maasplassen. Hierbij gaat het om ontwikkelingen op het vlak van toerisme, natuur en landschap, waterhuishouding en veiligheid. In 2007 wordt hiervoor een integrale visie opgesteld.

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.2.1: Creëren ontwikkelingsperspectief voor 10 toeristisch-recreatieve ondernemingen gelegen in de EHS/PES.

Resultaten tot nu toe:

Voor 10 bedrijven (o.a. Klein Vink, Eldorado) is een ontwikkelingsperspectief uitgewerkt.

Toelichting:

Voor Maasduinen is een pilot gestart met 16 deelnemende bedrijven. Voor 10 bedrijven (o.a. Klein Vink, Eldorado) is een ontwikkelingsperspectief uitgewerkt. In deze pilot is ervaring opgedaan rondom de ruimtelijke vraagstukken van recreatiebedrijven in de EHS. Gebleken is dat door de nieuwe beleidskaders (Nota Ruimte en Heroriëntatie EHS) meer ruimte is gekomen voor toeristische recreatieve ontwikkelingen. De 10 bedrijven verkeren nu in de fase van RO.

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.2.2 Opzetten van 3 pilots gericht op de landschappelijke versterking van de directe omgeving van toeristische en recreatieve voorzieningen.

Resultaten tot nu toe:

De uitvoering van dit doel wordt meegenomen binnen de uitwerking van het landschapskader (zie OD: LC 1.1.1)

Toelichting:

Nvt

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.2.3: Uitvoeren locatieonderzoek lawaaisporten voor huidige en potentiële locaties.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Dit doel is gedurende de looptijd van het uitvoeringsprogramma geschrapt. Er wordt geen invulling meer aan gegeven

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.3.1: De ontwikkeling van 8 product-markt-combinaties (pmc's)

Resultaten tot nu toe:

In uitvoering zijn 5 pmc's: Karakteristiek logeren in Limburg, Ondergronds genieten, Limburg gastvrij, Steden aan het water en Smaakvol ontdekken.

Toelichting:

Voor heel Limburg is deze doelstelling bijgesteld tot 5. Deze doelstelling is gerealiseerd. In uitvoering zijn Karakteristiek logeren in Limburg, Ondergronds genieten, Limburg gastvrij o.a. via een TV programma, Steden aan het water (Maasplassen) en Smaakvol ontdekken.

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.3.2: Versterking van het imago en de vermarkting van het reconstructiegebied, met specifieke aandacht voor het thema cultuur(historie) en evenementen/festivals

Resultaten tot nu toe:

De imagocampagne voor Limburg met cultuur in 2004 en over de volle breedte in 2005. Het reconstructiegebied maakt hier onderdeel van uit.

Toelichting:

De imagocampagne voor Limburg is van start gegaan eind 2004 met cultuur en in februari 2005 over de volle breedte. Het reconstructiegebied maakt hier onderdeel van uit.

Daarnaast helpen ook kleinschalige initiatieven zoals beleef het groen en wandelroute zoals in Merselo ten behoeve van info over agrarisch cultuurlandschap mee aan een imagoversterking. Tevens neemt de provincie Limburg deel aan de landelijke imago campagne voor de reconstructie.

De provincie verleent een financiële bijdrage aan de VVV's ten behoeve van promotieactiviteiten.

Operationeel doel 2004-2007:

TR.1.3.3 Het verder optimaliseren van de ondersteuningsstructuur van de sector, in het bijzonder de posities van de regio-VVV en het bedrijfsleven.

Resultaten tot nu toe:

Is uitgevoerd tot en met 2005.

Toelichting:

Geen verdere betrokkenheid van de provincie meer. Aanscherping rol en taken regio VVV wordt gevoerd door gemeenten en bedrijven

Toerisme en recreatie voor Zuid Limburg

Maatregel 1:

Ontwikkelen en uitvoeren van een salderingsregeling die leidt tot kwalitatief hoogwaardige bedrijven (accent verblijfsrecreatie) met duurzaam toekomstperspectief.

Resultaten tot nu toe:

Een salderingsregeling EHS is ontwikkeld en in uitvoering. Binnen de Pilot Maasduinen (Midden- en Noord Limburg) is ervaring opgedaan rondom de ruimtelijke vraagstukken van recreatiebedrijven in de EHS. Gebleken is dat door nieuwe beleidskaders meer ruimte is ontstaan voor toeristische ontwikkelingen. Met de ervaring in de Maasduinen worden andere initiatieven in Limburg beter gefaciliteerd.

Maatregel 2:

Begeleide afbouw van "stoppers" ten gunste van "blijvers" en "verbreders".

Resultaten tot nu toe:

Er vindt geen expliciete begeleiding plaats van stoppers. De blijvers en de verbreders worden via het instrument van beleidsruimte gefaciliteerd.

Maatregel 3:

Fysieke kwaliteitsslag verblijfsrecreatie (gehele of gedeeltelijke verplaatsing gekoppeld aan herinrichting/verbetering omgeving).

Resultaten tot nu toe:

Deze kwaliteitsslag wordt via beleidsruimte gefaciliteerd. Bijvoorbeeld camping Den Dries en de Landal Greenpark (voormalige Europacamping) in Valkenburg is via het geven van beleidsruimte een fysieke kwaliteitsslag gerealiseerd.

Maatregel 4:

Organiseren en verstrekken van kennis, geven van cursussen aan en het begeleiden van ondernemers gericht op een verdere professionalisering van de sector.

Resultaten tot nu toe:

De jaarlijkse trendrapportage van kennisontwikkeling Toerisme en Recreatie wordt breed uitgezet. Tevens vinden bijeenkomsten plaats waarbij vanuit de klant wordt gekeken naar het verbeteren van de relatie tussen overheid en bedrijfsleven. Via Synthence wordt gekeken naar mogelijkheden op het gebied van innovatie.

Maatregel 5:

In standhouden van het landschap en omgevingskwaliteit.

Resultaten tot nu toe:

Via het in 2006 landschappelijke omgevingsplan zijn de kwaliteiten in beeld gebracht. Vooruitlopend hierop zijn al een aantal projecten in uitvoering met als doel instand houden van het landschap en omgevingskwaliteit. Via het project Beekdalen Leyenbroek wordt de ecologische structuur en het stimuleren van de recreatie verbeterd in dit gebied.

Maatregel 6:

Ontwikkelen van een vier seizoenen aanbod van recreatieve en toeristische voorzieningen en evenementen.

Resultaten tot nu toe:

Deze maatregel wordt voornamelijk door de VVV en het bedrijfsleven opgepakt door o.a. regio producten/seizoensarrangementen. De provincie faciliteert o.a. met de projecten "helende hellingen" en het "wellness" gebeuren.

Daarnaast heeft de provincie financieel bijgedragen aan de Tour de France en Euregioionale 2008. Tevens zijn de volgende PMC's in ontwikkeling: Karakteristiek logeren in Limburg, Ondergronds genieten, Limburg gastvrij o.a. via een TV programma, Steden aan het water (Maasplassen) en Smaakvol ontdekken

Maatregel 7:

Verbeteren samenwerking tussen beheerders recreatieve voorzieningen, verbeteren samenwerking tussen bedrijven, overheid en regionale VVV.

Resultaten tot nu toe:

Dit is een permanent aandachtspunt bij allerlei initiatieven. Hierover zijn geen specifieke resultaten terug te koppelen.

THEMA:

Wonen , werken en leefbaarheid

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor wonen, werken en leefbaarheid zijn gesteld.

Binnen het thema wonen, werken en leefbaarheid zijn voor Noord en Midden Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- W1: Verbeteren woonklimaat in en rond kernen
- W2: Instandhouding werkgelegenheid in het landelijk gebied (opvangen verlies aan werkgelegenheid in agribusinesscomplex)
- W3: Het in stand houden respectievelijk versterken van sociale netwerken en de verbinding daartussen (= sociale cohesie door uitbouw van de sociale infrastructuur).

Voor Zuid Limburg zijn alleen onder het thema leefbaarheid een 5-tal maatregelen opgesteld.

1. Het opstellen van een profiel van de "Zuid Limburger" en zijn behoeften in 2020.
2. Het opstellen van verkeersplannen rond openbaar vervoer en vrije tijdsverkeer.
3. Realiseren van een geïntegreerd (basis)zorgaanbod
4. Bereikbaarheid van het landelijk gebied waarborgen
5. Stimuleren van tradities en gewoonten en van vernieuwing hierbij.

In de uitvoering van de plattelandsontwikkeling richt dit thema zich voornamelijk op het onderdeel leefbaarheid. Dit onderdeel wordt opgepakt via het instrument van Dorp Omgevingsplannen (DOP's). De provincie reserveert voor elke gemeente een bijdrage van 20.000 euro voor het opstellen van DOP's waarin de desbetreffende gemeente aangeeft welke knelpunten er zijn op het gebied van de leefbaarheid o.a. in eerste instantie gericht op stank en hoe deze knelpunten opgepakt kunnen worden. De overige aspecten met betrekking tot wonen, werken en leefbaarheid vinden hun basis voornamelijk in het thema 5 Vitale Kernen en Buurten. Dit thema draagt bij aan de verbetering van de leefbaarheid van Limburgse kernen en dorpen.

Met betrekking tot leefbaarheid, wonen, welzijn en zorg ondersteunt de provincie Limburg projecten via het thema Vitale Kernen en Buurten, thema 5 van het coalitieakkoord. Enerzijds gebeurt dit met het Leefbaarheidsfonds en anderzijds via de nadere subsidieregels voor de zorg. Daarbij hebben de regionale overlegtafels Wonen, Welzijn en Zorg een belangrijke adviesrol. Via het Leefbaarheidsfonds geeft de provincie financiële steun bij het realiseren van multifunctionele accommodaties, brede scholen en bovenwijkse sportaccommodaties. Leefbaarheidsprojecten worden opgepakt en vastgelegd in een afsprakenkader tussen provincie en gemeente. De provincie ondersteunt met advies, begeleiding en financiële toezeggingen. Daar waar op activiteitsniveau een relatie bestaat tussen de doelen vitaal platteland en wonen, welzijn en zorg wordt zowel qua uitvoering als financiën afstemming gezocht.

Lange termijn doel:

W.1: Verbeteren woonklimaat in en rond de kernen

Voor de onderliggende OD's voor dit lange termijn doel wordt verwezen naar de beleidsthema's uit de provinciale programmabegroting.

Lange termijn doel:

W.2: Instandhouding werkgelegenheid in het landelijk gebied (opvangen verlies aan werkgelegenheid in agribusiness complex).

Operationeel doel 2004-2007:

W2.1.1 Opstellen vernieuwend kader voor hergebruik van de vrijkomende agrarische bebouwing ten behoeve van nieuwe economische dragers

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Dit is uitgewerkt in de Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling dat in juli 2004 is vastgesteld.

Lange termijn doel

W.3: Het in stand houden respectievelijk versterken van sociale netwerken en de verbinding daartussen (= sociale cohesie door uitbouw van de sociale infrastructuur).

Operationeel doel 2004-2007:

W3.1.1: Uitvoeren van een monitor ten behoeve van de beoordeling van de effecten van de reconstructie op de sociale cohesie in 2007 te beginnen met een nulmeting.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Deze monitoring wordt meegenomen in de algemene monitoring die verbonden is met de uitvoering van het coalitieakkoord, vooral de Limburg-monitor en het Bevolkingsonderzoek Limburg.

Operationeel doel 2004-2007:

W3.2.1: Uitbouw van instrumenten om de sociale infrastructuur te versterken, onder andere via het Leefbaarheidfonds.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Reconstructieprojecten die betrekking hebben op de sociale infrastructuur (bijvoorbeeld multifunctionele centra, servicewinkels, gemeenschapshuizen) worden doorverbonden met het thema Vitale Kernen en Buurten en het Leefbaarheidfonds daarbinnen.

Operationeel doel 2004-2007:

W3.2.2: Ondersteunen van het zelfregulerend vermogen van bewoners en beleidspartners door het instellen van een Steunpunt Plattelandsontwikkeling.

Resultaten tot nu toe:

Er is een steunpunt ingesteld.

Toelichting:

De provincie heeft in 2004 besloten om de Vereniging van Kleine Kernen Limburg (VKKL) voor 2 jaar te subsidiëren. Een van de "opdrachten" voor de VKKL is het ondersteunen van Dorpsraden bij het maken van DOP's. Daarmee wordt de functie van Steunpunt Plattelandsontwikkeling in relatie tot leefbaarheid ingevuld.

Operationeel doel 2004-2007:

W3.2.3: Het uitvoeren van Dorps Omgevings Programma's in 28 gemeenten, te starten met 1 pilot per gebied.

Resultaten tot nu toe:

9 gemeenten hebben een DOP afgerond, 8 gemeenten hebben een DOP in voorbereiding.

Toelichting:

Van de 28 gemeenten in Noord en Midden Limburg hebben 8 gemeenten via de pilot 2004 een DOP afgerond, was 1 gemeente reeds met een vergelijkbaar traject gestart. In 2006 hebben de laatste 8 gemeenten in Noord- en Midden- Limburg een start gemaakt met het opstellen van een DOP.

De ondersteuning van de VKKL (Vereniging van Kleine Kernen Limburg) is daarmee als geslaagd te beschouwen. De 12 niet deelnemende gemeenten geven aan dat vanwege de herindeling en/of vanwege het ontbreken van ruimte vooralsnog geen invulling wordt gegeven aan een DOP.

De mindere kwaliteit van de eerste DOP's heeft geleid tot het opstellen van een Handreiking. De projecten uit de DOP-pilot komen nu in de uitvoering. Het zicht houden op en stimuleren van de voortgang in de uitvoeringsprojecten is een punt van extra aandacht.

Wonen, werken en leefbaarheid is voor Zuid Limburg alleen onder maatregel leefbaarheid meegenomen.

Maatregel 1:

Een profiel van de "Zuid Limburger" en zijn behoeften van 2020 opstellen.

Resultaten tot nu toe:

Er is geen profiel opgesteld van de Zuid Limburger.

Maatregel 2:

Het opstellen van verkeersplannen rond openbaar vervoer en vrije tijdsverkeer.

Resultaten tot nu toe:

Verloopt via de afdeling mobiliteit

Maatregel 3:

Realiseren van een geïntegreerd (basis)zorgaanbod

Resultaten tot nu toe:

Wordt voornamelijk uitgevoerd door cultuur, welzijn en zorg.

Maatregel 4:

Bereikbaarheid van het landelijk gebied waarborgen

Resultaten tot nu toe:

Via toegankelijkheidsprojecten zijn/worden fietspaden, wandelpaden en speelterpen aangelegd o.a. via Hof van Limburg, Landschapspark Susteren, herinrichting Schutterspark en landschappelijke inpassing Yard, herinrichting Gravenrode

Maatregel 5:

Stimuleren van tradities en gewoonten en van vernieuwing hierbij.

Resultaten tot nu toe:

Algemeen: de leefbaarheidsprojecten worden via de Overlegtafels opgepakt en uitgewerkt zoals: multifunctioneel gemeenschapshuis /basisschool Lemiers, brede school Vaals, service winkel Noorbeek, gemeenschapshuis Margraten, groene service winkels over heel Limburg, de zorgboerderijen Ransdalerveld en Alert in de westelijke mijnstreek, de revitalisering van de dorpskern Ubachsberg en de achterse Kockerse waarbij zorg en natuur samengaat.

THEMA:**Bos, Natuur en PES**

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor bos, natuur en PES zijn gesteld.

Binnen het thema bos, natuur en PES zijn voor Noord en Midden Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- N1: De realisatie van de Ecologische hoofdstructuur in 2018
- N2: Realiseren van de natuurdoelen in de EHS en het realiseren van randvoorwaarden voor deze natuurdoelen
- N3: Extra bescherming van de meest bedreigde dier- en plantensoorten (rode lijstsoorten).
- N4: Realisatie van nieuw bos en mensgerichte natuur.

Op basis van deze 4 lange termijn doelen zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar de lange termijn doelen.

Voor Zuid Limburg zijn een 8-tal maatregelen opgenomen:

1. Stimuleren van extra mogelijkheden voor beleving van natuurwaarden (bos-plus locaties).
2. Programma beheer optimaal benutten en waar nodig aanpassen om gewenste natuurdoeltypen te realiseren. Soortenbeleid middels beheer en inrichtings- en herstelmaatregelen structureel veiligstellen.
3. Activiteiten van de Mergellandcorporatie uitbreiden tot geheel Zuid Limburg.
4. Onderzoek plegen naar het (economisch) waarborgen van particulier natuurbeheer.
5. Plattelandsondernemers opleiden op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en -ontwikkeling.
6. Stimuleren realisatie EHS door o.m. verbetering van het aankoopbeleid.
7. Aanleg mensgerichte natuur en bos in de stadsrandzones.
8. Realisatie ecologische verbindingzones.

Natuurdoelen voor Midden- en Noord Limburg

Lange termijn doel:

N.1: De realisatie van de EHS in 2018

Operationeel doel 2004-2007

N1.1.1 Realisatie van 1722 ha nieuwe natuur, waarvan 1033 ha via verwerving en 689 ha via agrarisch en particulier natuurbeheer. (Dit is excl. ca 419 ha ten behoeve van het project Zandmaas-Pakket I)

Resultaten tot nu toe:

Voor heel Limburg: Gerealiseerd ca 1300 ha via verwerving. Via agrarisch beheer ca 2000 ha en via particulier natuurbeheer ca 312 ha.

Toelichting:

De prognose is dat nog ca 260 ha via verwerving worden gerealiseerd en de totale ambitie van ca 1380 ha ruimschoots wordt gehaald. De ambitie van 1360 ha agrarisch natuurbeheer is met 2000 ha ruimschoots gehaald. De ambitie van 880 ha particulier natuurbeheer wordt niet gehaald. Zonder provinciale regelingen was de achterstand ten opzichte van de doelstelling nog groter geweest. In Limburg is ca. 48% van de doelstelling voor de periode tot 2007 gehaald. Landelijk is er gemiddeld 25% van de doelstelling particulier natuurbeheer gehaald.

Operationeel doel 2004-2007:

N1.2.1 Verwerving of particulier natuurbeheer van ca 200 ha afrondingsaankopen .

Resultaten tot nu toe:

180 ha is tot nu toe gerealiseerd.

Toelichting:

De resterende ha zullen in 2007 worden bereikt.

Operationeel doel 2004-2007:

N1.3.1 Verwerving en inrichting van ruim 34 km ecologische verbindingzones (naar schatting max. 135 ha)

Resultaten tot nu toe:

85 ha gerealiseerd

Toelichting:

Voor heel Limburg: Via de maascorridor is 63 ha gerealiseerd, 9 ha langs de Eckeltse beek en diverse hectares via individuele projecten. Via waterschappen en gemeenten worden in het kader van de jaarplannen diverse projecten voorbereid en uitgevoerd waarmee ecologische verbindingzones gerealiseerd worden. Vanaf 2005 was het niet meer mogelijk een rijksbijdrage voor dit doel te krijgen.

De invulling van de EVZ gebeurt in veel gebieden via de renaturering van SEF-beken. Voorbeelden van projecten in uitvoering zijn: Roggelse beek , Roode beek, Lollebeek, Uffeltsebeek, Vulensbeek , Vlootbeek, Schelkensbeek, Geleenbeek, Jeker en de Geul, natuur tussen de bruggen. Daarnaast vindt via aanleg landschapselementen zoals erfbeplantingen eveneens een bijdrage plaats aan dit doel. Tevens loopt het project EVZ Kruisberg-Wijngaardsberg en EVZ landschapspark Susteren nog volop in de uitvoering. Via aanleg van landschapselementen waaronder erfbeplantingen wordt eveneens invulling gegeven aan de inrichting.

Operationeel doel 2004-2007:

N1.4.1 Aanleg van 25 kleine fauna voorzieningen (tunnels, rasters, duikers en uittreeplassen) op basis van Soortenbeschermingsplannen

Resultaten tot nu toe:

Voor heel Limburg. 2- faunapassages zijn gerealiseerd. Diverse faunapassages in voorbereiding.

Toelichting:

Gerealiseerd 2-tal faunapassages Assenray. In uitvoering diverse faunapassages ten behoeve van paddentrek, amfibietunnels Maalbroek en Heythuysen, vistrappen Itterbeek, Hambeek en Roer, visoptrekvoorzieningen in Vlootbeek en de Jeker, faunapassage stuwwal-Mookerplas, bevertunnel Panheel.

Operationeel doel 2004-2007:

N1.5.1 Het formeel begrenzen van de Robuuste Ecologische Verbindingszone tussen Schinveld en Mook (conform procedure Rijk) en de realisatie van 658 ha, waarvan 395 ha via verwerving en 263 ha via agrarisch en particulier natuurbeheer en de inrichting van 526 ha

Resultaten tot nu toe:

23 ha verworven en 90 ha in procedure

Toelichting:

Door extra onderzoeken met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen in een aantal complexe deelgebieden en intensief vooroverleg met externe partijen (waaronder de landbouw) is de vaststelling van het Stimuleringsplan Robuuste Verbinding Schinveld-Mook nu voorzien in het voorjaar van 2007. Inmiddels zijn ca 23 ha (15 ha Robuuste Verbinding in 1e fase golfbaan Blijenbeek) en zitten er ca 90 ha potentiële aankopen in procedure bij DLG. De prognose is dat de bijgestelde ambitie om 114 ha te verwerven zal worden gerealiseerd. Na de vaststelling en het wegnemen van de onzekerheid over de definitieve begrenzing zal het aantal verworven hectares toenemen. De aankoop van 36 ha in Maasduinen is in procedure. De realisatie van de robuuste Verbinding verloopt via diverse projecten die in voorbereiding dan wel in uitvoering zijn o.a 2e fase golfbaan Blijenbeek (ca 15 ha), Rodebeek Sittard-Jabeek (ca 40 ha), projecten Habitura Swalmen en Roermond (ca 15 ha) en de integrale projecten Roerdal-Herkenbosch en Meerlebroek-Beesel.

Operationeel doel 2004-2007:

N1.6.1 Realiseren van particuliere beheers-overeenkomsten op 560 ha van de beheersgebieden, waarvoor nog geen beheersovereenkomsten zijn afgesloten

Resultaten tot nu toe:

zie N1.1.1.

Toelichting:

Zie N1.1.1

Lange termijn doel:

N.2: Het realiseren van de natuurdoelen in de EHS en het realiseren van randvoorwaarden voor het realiseren juiste randvoorwaarden van deze natuurdoelen.

Operationeel doel 2004-2007:

N2.1.1 Inrichting van 1568 ha (reeds verworven of nog te verwerven; 1368 + 200 hectare)
landbouwgrond voor ontwikkeling van nieuwe natuur binnen de EHS op basis van de
Stimuleringsplannen

Resultaten tot nu toe:

Voor heel Limburg 567 ha

Toelichting:

In de bestuursovereenkomst is op basis van beschikbare rijksmiddelen 1000 ha als prestatie opgenomen. Tot medio 2006 zijn ca 567 ha ingericht. De prognose is dat de ca 75 ha in de resterende coalitieperiode zal worden ingericht. Daarmee wordt de bijgestelde ambitie 1400 ha voor heel Limburg naar alle waarschijnlijkheid niet gehaald. De info via Programma Beheer (Subsidieregeling Natuurbeheer (SN)) is nog niet beschikbaar.

Via het jaarplan zijn een drietalprojecten in uitvoering zijnde Lelieven, Heereven en Bosstraat Swalmen en via NBL projecten.

Lange termijn doel:

N.3: Extra bescherming van de meeste bedreigde dier- en plantensoorten

Operationeel doel 2004-2007:

N3.1.1 Formeel begrenzen van de belangrijkste leefgebieden van deze 45 prioritaire bedreigde soorten door het vaststellen van Soortenbeschermingsplannen

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

Voor heel Limburg. Voor 60 soorten zijn door DLG in overleg met groene organisaties maatregelen opgesteld. Voor de soortenbescherming vindt momenteel een inhaalslag plaats. Een belangrijke impuls hierbij wordt verwacht van de uitkomsten van het project Herstelmaatregelen voor 57 soorten in het Reconstructiegebied. Uitvoering van deze maatregelen vindt plaats via opname van deze maatregelen in de integrale projectnota's van de gebieden en/of via separate initiatieven beide via het spoor van het jaarplan 2007 ev.

Bij de uitvoering van de lopende soortenbeschermingsplannen zijn leefgebieden gerealiseerd voor ten minste tien soorten zoals de bever, knoflookpad, ganzen, donker pimpernelblauwtje Bruine Eikenpage, boomkikker, hamster, en wilde zwijnen.

Operationeel doel 2004-2007:

N3.1.2 Het inrichten en beheren van 4500 ha leefgebieden van 20 belangrijkste bedreigde soorten op basis van de Soortenbeschermingsplannen

Resultaten tot nu toe:

Zie N3.1.1.

Toelichting:

Zie N3.1.1.

Lange termijn doel:

N.4: Realisatie van nieuw bos en mensgerichte natuur.

Operationeel doel 2004-2007:

N4.1.1 Verwerving en inrichting van 160 ha nieuw bos en mensgerichte natuur.

Resultaten tot nu toe:

Voor Noord en Midden Limburg: 245 inclusief 100 ha Maascorridor

Voor Zuid Limburg: 86 ha

Toelichting:

N 4.1.1 en N 4.2.1 doelen zijn moeilijk los van elkaar te ontwikkelen.

De vijf grote stedelijke gebieden zijn: Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen, Roermond en Venlo.

De afgelopen 3 jaren (2004 t/m 2006) is de doelstelling van 400 ha bos en mensgerichte natuur bij de steden voor meer dan 75% gerealiseerd; er is met subsidies van de provincie Limburg alleen al ca. 330 ha aangelegd of in voorbereiding voor aanleg genomen. Er resteert als te realiseren oppervlakte bos en mensgerichte natuur in 2007: 70 ha.

Naast de genoemde 330 ha zijn in 2004 -onder meer in landinrichtingsverband - nog bosaanlegprojecten buiten de EHS gestart welke alleen door het Rijk gesubsidieerd werden, die zijn niet in de optelling meegenomen. Met ingang van 2005 zijn de rijkssubsidiemogelijkheden voor bosaanleg buiten de EHS komen te vervallen en is het Rijk zich gaan concentreren op de realisatie van EHS.

Vervangende financieringsmogelijkheden voor de realisatie van mensgerichte natuur en bos zijn gevonden in het principe Rood voor Groen en de toepassing van VORM.

Voorbeelden voor projecten Mensgerichte natuur en Bos zijn: Maascorridor Venlo, Hof van Limburg (in Geleen), en Natuur en landschapsontwikkeling Landgraaf.

Ten aanzien van de realisatie van de 80 ha bos in het kader van nieuwe landgoederen beschikt de provincie op dit moment niet over voldoende betrouwbare gegevens aangezien hiervoor geen provinciale beschikkingen worden afgegeven. De getalsmatige doelstelling - 20 nieuwe landgoederen – wordt naar verwachting in 2007 wel bereikt. 3 landgoederen zijn in uitvoering, voor 2 worden de voorbereidingen getroffen. Het aantal ha bos dat daarmee gerealiseerd wordt zal nader geïnventariseerd worden.

Operationeel doel 2004-2007:

N4.2.1 Verwerving en inrichting van 116 ha nieuw bos en mensgerichte natuur

Resultaten tot nu toe:

Zie N4.1.1

Natuur voor ZUID LIMBURG

Maatregel 1:

Stimuleren van extra mogelijkheden voor beleving van natuurwaarden (bos-plus locaties).

Resultaten tot nu toe:

Bijvoorbeeld IVN educatieprojecten en aan de stichting Natuur en Milieu Educatie.

Maatregel 2:

Programma beheer optimaal benutten en waar nodig aanpassen om gewenste natuurdoeltypen te realiseren. Soortenbeleid middels beheer en inrichtings- en herstelmaatregelen structureel veiligstellen.

Resultaten tot nu toe:

Via provinciale subsidieregeling 2x opengesteld in 2005 en in 2006 extra stimulans om meer gebruik te maken aanvullend aan PB. Zie verder N1.1.1.

Ten aanzien van soortenbeleid heeft de provincie Limburg heeft met LNV het initiatief genomen om in Zuid Limburg een Pilot leefgebiedenbenadering Heuvelland op te starten. Deze benadering vormt het nieuwe rijksbeleid op het gebied van soortenbescherming, gericht op een efficiënte aanpak, waarbij verbreding en koppeling met het overig plattelandsbeleid de inzet vormen.

Maatregel 3:

Activiteiten van de Mergellandcorporatie uitbreiden tot geheel Zuid Limburg.

Resultaten tot nu toe:

De Mergellandcorporatie bestaat niet meer. Activiteiten zijn/worden opgepakt door andere organisaties op dit gebied.

Maatregel 4:

Onderzoek plegen naar het (economisch) waarborgen van particulier natuurbeheer.

Resultaten tot nu toe:

Zie opmerkingen onder maatregel 2.

Maatregel 5:

Plattelandsondernemers opleiden op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en -ontwikkeling.

Resultaten tot nu toe:

Verloopt via agrarisch natuurbeheer (landbouwgrond) via PB en deels via IVN.

Maatregel 6:

Stimuleren realisatie EHS door o.m. verbetering van het aankoopbeleid.

Resultaten tot nu toe:

DLG wordt actief aangestuurd om te kopen en verkopen aan de drie natuurbeherende organisaties (Natuurmonumenten en Limburgs Landschap en Staatsbosbeheer) of aan particulieren.

Zie realisatie EHS (N1.1.1.)

Maatregel 7:

Aanleg mensgerichte natuur en bos in de stadsrandzones.

Resultaten tot nu toe:

Zie ook N4 doelen voor Noord en Midden Limburg.

Voor Zuid Limburg is 86 ha gerealiseerd.

De vijf grote stedelijke gebieden zijn: Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen, Roermond en Venlo.

De afgelopen 3 jaren (2004 t/m 2006) is de doelstelling van 400 ha bos en mensgerichte natuur bij de steden voor meer dan 75% gerealiseerd; er is met subsidies van de provincie Limburg alleen al ca. 330 ha aangelegd of in voorbereiding voor aanleg genomen. Er resteert als te realiseren oppervlakte bos en mensgerichte natuur in 2007: 70 ha.

Naast de genoemde 330 ha zijn in 2004 – onder meer in landinrichtingsverband - nog bosaanlegprojecten buiten de EHS gestart welke alleen door het Rijk gesubsidiëerd werden, die zijn niet in de optelling meegenomen. Met ingang van 2005 zijn de rijkssubsidiemogelijkheden voor bosaanleg buiten de EHS komen te vervallen en is het Rijk zich gaan concentreren op de realisatie van EHS. Vervangende financieringsmogelijkheden voor de realisatie van mensgerichte natuur en bos zijn gevonden in het principe Rood voor Groen en de toepassing van VORM.

Voorbeelden voor projecten Mensgerichte natuur en Bos zijn: Maascorridor Venlo, Hof van Limburg (in Geleen), en Natuur en landschapontwikkeling Landgraaf.

Ten aanzien van de realisatie van de 80 ha bos in het kader van nieuwe landgoederen beschikt de provincie op dit moment niet over voldoende betrouwbare gegevens aangezien hiervoor geen provinciale beschikkingen worden afgegeven. De getalsmatige doelstelling - 20 nieuwe landgoederen – wordt naar verwachting in 2007 wel bereikt. 3 landgoederen zijn in uitvoering, voor 2 worden de voorbereidingen getroffen. O.a. landgoed Kasteel Puth met 2,98 ha. Het aantal ha bos dat daarmee gerealiseerd wordt zal nader geïnventariseerd worden.

Voor Noord- en Midden- is 245 ha gerealiseerd, inclusief 100 ha Maascorridor.

Maatregel 8:

Realisatie ecologische verbindingzones.

Resultaten tot nu toe:

Zie N1.3.1 doel voor Noord en Midden Limburg

THEMA:
Landschap en Cultuurhistorie

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor landschap en cultuurhistorie zijn gesteld.

Binnen het thema landschap en cultuurhistorie zijn voor Noord en Midden Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- LC1: Ontwikkeling van een diversiteit aan aantrekkelijke landschappen die functioneel zijn voor het beoogde ruimtegebruik en de hoofdlijnen van de historische ontwikkelingen weerspiegelen en een eigen identiteit uitstralen.
- LC2: Veiligstellen en herstellen van waardevolle cultuurhistorische elementen.
- LC3: Veiligstellen en herstellen van waardevolle geomorfologische elementen, met de bedoeling het behoud en het zichtbaar maken van de ontstaansgeschiedenis van het aardoppervlak.
- LC4: Vermindering verstening van het landelijk gebied door de sloop van bedrijfsgebouwen die ontsierend zijn voor het landschap.

Op basis van deze 4 lange termijn doelen zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar de lange termijn doelstellingen.

Voor Zuid Limburg zijn een 8-tal maatregelen opgenomen:

1. Realisatie exploitatie- en beheersmaatschappij Nationaal Landschap Zuid Limburg.
2. Organiseren marktconforme vergoedingen voor duurzaam landschapsbeheer door plattelandsondernemingen. Aanpassen bestaande rijks- en EU-regelingen zoals Programma Beheer en aangaan onderhandelingen met rijk en EU daartoe.
3. Beleefbaar (bereikbaar) maken van de eigen identiteit van het landschap, archeologische bijzonderheden en cultuurhistorische waarden en tradities.
4. Opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart die richting geeft aan activiteiten rond behoud, herstel en functiewijziging van monumentale en karakteristieke plattelandsgebouwen, cultuurlandschap, beschermde dorpsgezichten en archeologisch erfgoed.
5. Uitvoering van onder drie genoemde activiteiten onder voorwaarde van toegankelijkheid en beleefbaarheid.
6. Op gemeentelijk niveau beleid ontwikkelen voor beheer en behoud van kleine landschapselementen.
7. Opzetten van culturele evenementenkalender.
8. Herijken van de landschapsvisie voor het Nationaal Landschap Zuid Limburg.

Lange termijn doel:

LC1: Ontwikkeling van een diversiteit aan aantrekkelijke landschappen die functioneel zijn voor het beoogde ruimtegebruik en de hoofdlijnen van de historische ontwikkelingen weerspiegelen en een eigen identiteit uitstralen.

Operationeel doel 2004-2007 (Voor heel Limburg)

LC1.1.1 Opstellen van een landschapskader op schaal 1:50.000 waarin richtsnoeren worden gegeven voor de ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit.

Resultaten tot nu toe:

Het landschapskader is opgesteld.

Toelichting:

Het landschapskader is voor NML is in 2006 door GS vastgesteld en gepresenteerd aan de Statencommissie Ruimte en Groen. Het is vervolgens breed verspreid

Operationeel doel 2004-2007 (Voor heel Limburg)

LC1.1.2 Uitwerken van landschapsplannen voor 4 voorbeeld projecten (schaal 1:10.000) behorende bij de onderwerpen projectvestiging IV, projectvestiging glastuinbouw Siberië, een gebied met ondersteunende voorzieningen Hanenbergerheike en een veelzijdig landbouwgebied met een open landschap zoals Wellsche Meer.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

In meerdere gebieden wordt een studie geschikte locaties gedaan, na keuze geschikte locatie behoort het landschapsplan tot onderdeel van de uitwerking. De realisatie van Siberië kent een zelfstandig traject; hiervan maakt het landschapsplan onderdeel uit. Een haalbaarheidsonderzoek voor een projectvestiging teeltondersteunende voorzieningen te Hanenbergerheike is in 2005 door de gemeente uitgevoerd. Indien haalbaarheidstudie tot vervolg leidt, zal hieraan het landschapsproject worden gekoppeld. Aan de hand van de methodiek ontwerpend plannen is vanuit de ondernemer een toekomstperspectief ontstaan wat recht doet aan het open landschap. Deze sessie hebben in 2005 tot een visieschets geleid. Het plan van aanpak voor het Wellse Meer is afgerond. De projecten worden uitgewerkt
Het landschapskader is voor NML in 2006 door GS vastgesteld en gepresenteerd aan de Statencommissie Ruimte en Groen. Het is vervolgens breed verspreid

Operationeel doel 2004-2007

LC1.2.1 Realisatie van een samenhangend netwerk van landschapelementen door aanleg van lijnelementen in het landschap met een gemiddelde breedte van 20 m. over een lengte van 15 km (30 hectare).

Resultaten tot nu toe:

Hoogstammen gerealiseerd op ruim 30 ha, 20 km haag en 50 poelen.

Toelichting:

Door IKL en projecten uit de jaarplannen.

Operationeel doel 2004-2007

LC1.3.1 Realiseren van de landschappelijke inpassing van 5 gehuchten.

Resultaten tot nu toe:

Zie toelichting

Toelichting:

In 2005-2006 zijn een aantal DOP's opgesteld waarin projecten zijn opgenomen voor het ontwikkelen van de landschappelijke kwaliteit, specifiek gericht op gehuchten. Het meest concreet zijn de DOP's Vredepeel, Kronenberg en Weert (Swartbroek). Uitvoering moet nog plaatsvinden!

In het kader van de pilot integrale projecten zal in 2007 een negental projecten worden uitgevoerd waarbij in de meeste gevallen de landschappelijke inpassing van gehuchten een onderdeel is.

Operationeel doel 2004-2007

LC1.4.1 Realisatie van afrondende beplantingen bij 5 kernen.

Resultaten tot nu toe:

In het project Eykerstokweg zijn beplantingen gerealiseerd.

Toelichting:

In Nederweert vindt in 2006 (Jaarplan 2006) de uitvoering van het project Eykerstokweg plaats, dat concreet invulling geeft aan deze doelstelling.

Daarnaast zijn in de afgelopen periode een aantal DOP's opgesteld waarin projecten zijn opgenomen voor het ontwikkelen van de landschappelijke kwaliteit van de rand in wat grotere kernen. Het betreft oa. de DOP Haelen. Aandachtspunt is wel of deze projecten in de nabije toekomst daadwerkelijk worden uitgevoerd. Op dit moment wordt een pilot uitgevoerd waarbij per gebied een integraal project wordt voorbereid en de landschappelijke inpassing van kernen onderdeel is. Voorbeeld is het integrale project Kasteelsche Bosschen waarbij beplanting rond de kern Melderslo wordt uitgevoerd. Dit vindt plaats in 2007.

Operationeel doel 2004-2007

LC1.5.1 Ontwikkeling van 15 nieuwe landgoederen met een multifunctioneel karakter (vooral bosprojecten).

Resultaten tot nu toe:

Er zijn 5 nieuwe landgoederen gerealiseerd.

Toelichting:

De realisatie van dit doel wordt weergegeven onder het doel bosaanleg (N 4.1.1 en N 4.2.1). Dit doel heeft een bijdrage geleverd aan de realisatie van 5 nieuwe landgoederen in het Reconstructie gebied. Dit zijn Roode Vennen-Broekhuizen, Moeselpeel-Weert, Tonnenderhof-Melick, Meerlebroeck-Reuver en de Kroef –Gennep.

Lange termijn doel:

LC.2: Veiligstellen en herstellen van waardevolle cultuurhistorische elementen.

Operationeel doel 2004-2007 (Voor PiU)

LC2.1.1. Stimuleren en realiseren van nieuwe dragers voor 4 historisch belangrijke bouwkundige elementen gelegen buiten de kernen.

Resultaten tot nu toe:

Kasteel Ooyen te Broekhuizen en Maria Roepaen te Gennep zijn gerealiseerd.

Toelichting:

In uitvoering zijn fase I van de kasteel ruïne Geijsteren en eiland in de Maas; reconstructie Vestingwerken.

Operationeel doel 2004-2007 (Voor heel Limburg)

LC2.2.1. Opstellen en uitvoeren van beheersplannen ten behoeve van de ontsluiting van 4 archeologische terreinen.

Resultaten tot nu toe:

Er is voor 57 terreinen een basisbeschrijving opgesteld.

Toelichting:

In het tweede provinciale IKL - archeologieproject zijn 57 terreinen geselecteerd die allen in een archeologische basisbeschrijving omschreven zijn. Deze basisbeschrijving is een eerste stap om te komen tot beheer en onderhoud aan deze archeologische terreinen. Directe bedreigingen zijn weggenomen bij die terreinen waar dat noodzakelijk was, achterstallig onderhoud is uitgevoerd en in sommige gevallen zijn beheermaatregelen uitgesteld naar de toekomst. In een aantal gevallen kon met de eigenaar een onderhouds- en inspectieovereenkomst afgesloten worden waarmee instandhouding voor de toekomst gegarandeerd is. Dit project bevindt zich in de afrondingsfase en verslaglegging en zal naar de toekomst toe een vervolg krijgen. De resultaten worden meegenomen in het uitvoeren van een monitorings- en beheercyclus zoals geformuleerd in de nota erfgoedbeleid.

Lange termijn doel:

LC.3: Veiligstellen en herstellen van waardevolle geomorfologische elementen, met de bedoeling het behoud en het zichtbaar maken van de ontstaansgeschiedenis van het aardoppervlak.

Operationeel doel 2004-2007

LC3.1.1. Het veiligstellen en herstellen van 3 waardevolle geomorfologische elementen en objecten (uit inventarisatie Gonggrijp et al., 1999)

Resultaten tot nu toe:

Geen

Toelichting:

In mei 2005 zijn informatiebijeenkomsten gehouden in de gebieden met als doel geomorfologische projecten te initiëren voor de jaarplannen 2006 en 2007. Voor 2006 zijn geen projecten ingediend. Voor Zuid Limburg loopt dit wel

Lange termijn doel:

LC.4: Vermindering verstening van het landelijk gebied door de sloop van bedrijfsgebouwen die ontsierend zijn voor het landschap.

Operationeel doel 2004-2007

LC4.1.1. De sloop van 250.000 m² agrarische bedrijfsgebouwen door het operationaliseren van beleidsruimte o.a. door aanpassing van de Handleiding bestemmingsplannen en het implementeren van BOM+.

Resultaten tot nu toe:

Er is 640.000 m² gesloopt via diverse regelingen en instrumenten.

Toelichting:

Handreiking Ruimtelijke Ontwikkeling is in 2004 vastgesteld en de implementatie van BOM+ in de gemeentelijke Bestemmingsplannen is afgerond. Thans zijn gemeenten bezig met de uitwerking van de mogelijkheden die de Handreiking biedt voor het tegengaan van verstening en met de wijziging van de bestemmingsplannen in het kader van BOM+. Via beleidsruimte is reeds 925.656 m² gesloopt (inclusief RBV 1 en 2 in 2003).

Ontstening gebeurt door aanpassing van de Handleiding bestemmingsplannen (VAB's, etc.), via de Nederweertse variant (terugbouw woning tegen kern, indien sloop 100m² en intrekking Milieuvergunning) 5.000 m² per jaar; dus in 2004 en 2005 circa 10.000 m² en via soortgelijke gevallen als in Nederweert in andere gemeenten in NML 2.000-5.000 m² per jaar; dus nu circa 5.000 m². Daarnaast via BOM+, in principe heel Limburg, in praktijk nagenoeg alleen in NML. Van september 2003 tot oktober 2005 : 55.684 m² stenen en glas tesamen.

Operationeel doel 2004-2007 (Voor PiU)

LC4.2.1 Het instellen van een subsidieregeling uiterlijk in 2005

Resultaten tot nu toe:

De regeling is (in 2006) ingesteld.

Toelichting:

De regeling is in uitvoering genomen. Inmiddels hebben 47 bedrijven een subsidie gekregen.

Operationeel doel 2004-2007

LC4.2.2 De sloop van 250.000 m² door middel van subsidies.

Resultaten tot nu toe:

zie LC 4.1.1

Toelichting:

Verwacht wordt dat er 55.000 m² gesloopt zal zijn.

Landschap en cultuurhistorie voor Zuid Limburg

Maatregel 1:

Realisatie exploitatie- en beheersmaatschappij Nationaal Landschap Zuid Limburg.

Stand van zaken:

niet uitgevoerd

Maatregel 2:

Organiseren marktconforme vergoedingen voor duurzaam landschapsbeheer door plattelandsondernemingen. Aanpassen bestaande rijks- en EU-regelingen zoals Programma Beheer en aangaan onderhandelingen met rijk en EU daartoe.

Stand van zaken:

Via de pilot Gulpen-Wittern is in het kader van groen-blaauwe diensten ervaring opgedaan. Daarnaast is de verkenning groene diensten afgerond. Dit zal eind 2006 resulteren in een door Europa vastgestelde catalogus Groen-blaauwe diensten. Een matrix systeem bedoeld voor het verlenen van vergoedingen aan boeren en andere grondeigenaren of bewerkers die Groene of Blauwe diensten leveren. Het betreft een landelijk systeem op basis waarvan van af 2007 subsidie verleend mag worden.

Maatregel 3:

Beleefbaar (bereikbaar) maken van de eigen identiteit van het landschap, archeologische bijzonderheden en cultuurhistorische waarden en tradities.

Stand van zaken:

Deze maatregel is opgepakt met een diversiteit aan projecten op het gebied van leefbaarheid en toegankelijkheid. Deze maatregel is bijna 1 op 1 doorvertaald in de herijking in de LC 3 en LC 4 doelen. Archeologie (SOS) Via het project landschappelijke inpassing Yard wordt de toegankelijkheid vergroot en er een archeologische vindplaats geaccentueerd. Daarnaast worden via de projecten Hof van Limburg, Landschapspark Susteren, herinrichting Schutterspark en landschappelijke inpassing Yard, herinrichting Gravenrode, beekdal Leijenbroek en Rondje Bemelen fase 1 verscheidende km wandelpad, fietspaden en aanleggen van smalsporen, trappen ed. de toegankelijkheid bevordert.

Maatregel 4:

Opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart die richting geeft voor activiteiten rond behoud, herstel en functiewijziging van monumentale en karakteristieke plattelandsgebouwen, cultuurlandschap, beschermde dorpsgezichten en archeologisch erfgoed.

Stand van zaken:

Een cultuurhistorische waardenkaart is in het kader van het POL 1 opgesteld.

Maatregel 5:

Uitvoering van onder drie genoemde activiteiten onder voorwaarde van toegankelijkheid en beleefbaarheid.

Stand van zaken:

zie maatregel 3.

Maatregel 6:

Op gemeentelijk niveau beleid ontwikkelen voor beheer en behoud van kleine landschapselementen.

Stand van zaken:

In diverse gemeenten waaronder Gulpen-Wittern, Vaals en Margraten wordt actief en in samenwerking met het IKL gewerkt aan kleine landschapselementen zoals heggen, erfbeplantingen ed. In 2004 en 2005 is door het IKL in een aantal Zuid Limburgse gemeenten het project hoogstammen en heggen uitgevoerd. Hiermee werd op een totale oppervlakte van 33 hectare 2500 m heg aangeplant en 3200 stuks hoogstammen.

Maatregel 7:

Opzetten van culturele evenementenkalender.

Stand van zaken:

Deze maatregel is in deze hoedanigheid niet uitgevoerd.

Maatregel 8:

Herijken van de landschapsvisie voor het Nationaal Landschap Zuid Limburg.

Stand van zaken:

Het landschapsontwikkelingsplan voor Zuid Limburg is nagenoeg afgerond. In november 2006 is de visie gepresenteerd.

Voor de uitvoering van projecten in het kader van het Nationaal Landschap Zuid Limburg is vanaf 2006 1.1 miljoen euro ter beschikking gekomen van het Rijk voor co-financiering. Het uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Zuid Limburg is eveneens in 2006 vastgesteld en goedgekeurd door het Rijk ten behoeve van het wegzetten van de rijkselden. Op basis daarvan zijn 9 projecten in uitvoering genomen en zijn er 8 in voorbereiding welke een bijdrage leveren aan de Nationale landschapsdoelen voor Limburg.

THEMA:

Water

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor water zijn gesteld.

Binnen het thema water zijn voor Noord- en Midden- Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- Wn1: Het leveren van een bijdrage aan de vermindering van afvoerpieken in de regionale watersystemen door het creëren van bergingsmogelijkheden.
- Wn2: Realiseren van de gewenste hydrologische en ecologische randvoorwaarden (GGOR) ten behoeve van natuurdoelen uit de Stimuleringsplannen in 3100 ha hydrologisch gevoelige natuur in Noord en Midden Limburg.
- Wn3: Het leveren van een bijdrage door de landbouw aan de verdrogingsbestrijding en het herstel van watersystemen via waterconservering en waterbesparing (Optimaal waterbeheer in de landbouw)
- Wn4: Herstellen van de ecologische, morfologische, chemische , hydrologische (berging) en landschappelijke kwaliteit van SEF beken alsmede het herstellen van de ecologische en chemische kwaliteit van de AEF beken.
- Wk1: verbeteren van de kwaliteit van waterbodems
- Wk2: Verhogen van de kwaliteit van het grondwater
- Wk3: Verbeteren van de kwaliteit van de bodem ten aanzien van nitraatuitspoeling, fosfaat verzadiging en fosfaatdoorslag
- Wk4: Minimaliseren van verontreinigingen van oppervlaktewater en grondwater

Op basis van deze 8 lange termijn doelen zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar de lange termijn doelstellingen.

Voor Zuid Limburg zijn een 8-tal maatregelen opgenomen:

1. Bestrijding erosie en wateroverlast met accent op bronbestrijding
2. Uitwerken stroomgebiedsvisies en toepassen GGOR.
3. Infiltratiecapaciteit op hoger gelegen gronden vergroten door behoud grasland en inrichting van het landschap (voorkoming erosie en wateroverlast in de dalen).
4. Aanpakken puntbronnen onzuivere lozingen (o.a. rioolwaterzuiveringen en saneren riooloverstorten) en diffuse bronnen.
5. Stimuleren duurzaam bouwen en verbouwen teneinde vervuiling door diffuse bronnen te beperken.
6. Afkoppeling hemelwater stimuleren: rwzi's worden niet belast met relatief schoon water, infiltratie leidt tot droogtebestrijding.
7. Aanleggen en herstellen van natuurlijke oevers en natte verbinding zones.
8. Ruimte scheppen voor beken en rivieren zodat de waterafvoer wordt vertraagd en berging van wateroverschotten mogelijk wordt.

Lange termijn doel:

Wn1: Het leveren van een bijdrage aan de vermindering van afvoerpieken in de regionale watersystemen door het creëren van bergingsmogelijkheden.

Operationeel doel 2004-2007

Wn1.1.1: Het vaststellen van een retentiestrategie voor het regionale watersysteem, het aanwijzen van bergingsgebieden en de inrichting van tenminste 50 ha bergingsgebied in de vorm van pilots

Resultaten tot nu toe:

Er is geen retentiestrategie opgesteld. Er zijn wel bergingsgebieden aangewezen maar niet in de vorm van pilots.

Toelichting:

De water overlastknelpunten zijn bekend. Er is vooralsnog geen uitwerkingsplan retentie nodig omdat de opgave minder groot is dan gedacht en de oplossingen liggen in kleinschalige lokale maatregelen. De concrete retentiemaatregelen zullen in het gebiedsproces duidelijk worden in samenhang met de benodigde maatregelen voor andere doelen, vooral Kaderrichtlijn Water en GGOR. Dit gebiedsproces zal in 2007 gaan plaatsvinden. Eind 2006 is het plan van aanpak hiervoor gereed.

Er lijkt ca 50 ha waterberging nodig om te voldoen aan de NBW-normen in het reco gebied. Tot medio 2006 is ca 27 ha waterberging gerealiseerd bij de Oostrumsche beek, Tengelroysche beek, Eeuwelseloop, Neerpeelbeek en de Blakterbeek. Bij de Oude Graaf en Eckelse beek ligt 10 ha waterberging in uitvoering

Lange termijn doel:

Wn2: Realiseren van de gewenste hydrologische en ecologische randvoorwaarden (GGOR) ten behoeve van natuurdoelen uit de Stimuleringsplannen in 3100 ha hydrologisch gevoelige natuur in Noord en Midden Limburg.

Operationeel doel 2004-2007

Wn2.1.1: Herziening Plan van aanpak Verdroging en opstellen maatregelenpakket (Projectplan) per aan te pakken gebied

Resultaten tot nu toe:

Het plan van aanpak "Actieplan Verdrogingsbestrijding" is vastgesteld

Toelichting:

Het plan van aanpak "Actieplan Verdrogingsbestrijding" is in 2004 vastgesteld en het kader GGOR (gewenste grondwater en oppervlaktewaterregime) is in 2006 vastgesteld. Beide plannen vormen mede de basis voor de aanpak van de verschillende gebieden. Het OGOR (optimaal grond- en oppervlaktewater regime) meetnet dient per 1 maart 2007 bij alle 52 aangewezen verdrogingsgebieden in heel Limburg in uitvoering te zijn. Momenteel is in 29 gebieden het meetnet ingericht. Dit meetnet draagt bij aan de monitoringseisen die vanuit de Kaderrichtlijn water en de Vogel Habitatrichtlijn worden gesteld.

De uitvoering van verdrogingsprojecten in 2006 lift voornamelijk mee met beekherstelprojecten. In 2006 zijn 17 beekherstelprojecten in uitvoering met een verdrogingscomponent. Vanaf 2007 zal er een duidelijker onderscheid gemaakt worden in beekherstelprojecten en in verdrogingsprojecten vanwege de rijksfinancieringsmogelijkheden. Verdroging zal specifiek worden aangepakt bij 52 nader geselecteerd gebieden.

Operationeel doel 2004-2007

Wn2.1.2: Het door allocatie en aankoop van max. 30 ha landbouwgrond mogelijk maken dat de huidige functie van ca. 200 ha landbouwgrond in overeenstemming wordt gebracht met de hydrologisch gewenste situatie en de aanpalende prioritaire verdrogingsgevoelige gebieden en/of de kansrijke verdrogingsgevoelige gebieden

Resultaten tot nu toe:

Voor 60 ha is de gewenste natuurbestemming gerealiseerd.

Toelichting:

In 2005 heeft 60 ha landbouwgrond in de hydrologische gevoelige gebieden door herbegrenzing van de EHS de status EHS gekregen. Dit heeft betrekking op 4 tot 6 verdrogingsgevoelige natuurgebieden, o.a. Wijffelterbroek, Areven, Krang en Turfkoelen.

De verdere aankoop (functiewijziging) van ha is uitgesteld vanwege bezwaren uit de landbouw. Om deze functiewijziging toch te realiseren wordt het instrument van groen-blauwe diensten voorgesteld. Uit de GGOR studies moet blijken of dit ook mogelijk is bij de geselecteerde gebieden. Deze resultaten worden eind 2006 verwacht. Tevens is in het kader van de Robuuste verbinding Mook-Meinweg ca 114 ha nieuwe natuur voorgesteld op precelen van de landbouw ten behoeve van verdrogingsbestrijding.

Ipv geld is herbegrenzing nieuw natuur ingezet. Restant gelden worden ingezet voor 2007 ev.

Operationeel doel 2004-2007

Wn2.2.1: Het onderzoeken en zonodig herstellen van circa 25 vennen en het uitvoeren van de pilot Venkoelen

Resultaten tot nu toe:

15 vennen zijn onderzocht en hersteld.

Toelichting:

Tot eind 2006 zijn naar verwachting 21 vennen aangepakt , dus hersteld tot een goed ecologische toestand o.a. Lelieven en Heerenven.

Lange termijn doel:

Wn3: Het leveren van een bijdrage door de landbouw aan de verdrogingsbestrijding en watersystemen herstel via waterconservering en waterbesparing (Optimaal waterbeheer in de landbouw)

Operationeel doel 2004-2007

Wn3.1.1: Voor 2006 hebben de waterschappen voor hun beheersgebied een stuwenplan opgesteld en uitgevoerd.

Resultaten tot nu toe:

Het stuwenplan is opgesteld maar nog niet volledig uitgevoerd.

Toelichting

Gefaseerd zijn er stuwenplannen opgesteld die er uiteindelijk toe leiden dat er in 2007 1789 stuwen zijn geplaatst t.b.v. waterconservering op landbouwpercelen. In 2004-2005 zijn er minder geplaatst dan de verwachte 666 geplaatst. In 2007 zal een behoorlijke inhaalslag gevraagd worden van de waterschappen.

Operationeel doel 2004-2007

Wn3.1.2: Voor 2006 wordt door alle agrarische bedrijven die willen beregenen en in het stuwenplan zijn opgenomen, waterconservering toegepast

Resultaten tot nu toe:

Wordt geëffectueerd door Waterschap.

Toelichting:

Nvt

Operationeel doel 2004-2007

Wn3.2.1: Alle van toepassing zijnde agrarische bedrijven beregenen op basis van Berekening op Maat.

Resultaten tot nu toe:

Gebeurt in principe, toezicht wordt uitgeoefend door de waterschappen.

Toelichting:

Nvt

Lange termijn doel:

Wn 4: Herstellen van de ecologische, morfologische, chemische , hydrologische (berging) en landschappelijke kwaliteit van SEF beken alsmede het herstellen van de ecologische en chemische kwaliteit van de AEF beken.

Operationeel doel 2004-2007

Wn 4.1.1: Het beschrijven van de toestand van het water op grond van EKR (uiterlijk 1/1/05), het bereiken van MTR in 2007(inspanningsverplichting), uitvoering van 83 km ecologisch beekherstel in SEF-beken en het implementeren van natuurvriendelijk onderhoud bij alle SEF-beken. En het Implementeren van randenbeheer bij SEF beken voorzover herinrichtingzone ontbreekt, dan wel van onvoldoende omvang is.

Resultaten tot nu toe:

De toestand van het water op grond van EKR is beschreven. 16 km beek is hersteld, 26,5 km beek ligt in uitvoering en voor 10km worden voorbereidingen getroffen.

Toelichting:

Rapportage is in 2004 afgerond. De decembernota van 2005 geeft een verkenning van mogelijke maatregelenpakketten op basis van verschillende ambitieniveaus om aan de Kaderrichtlijn te voldoen en de kosten daarvan. De KRW stelt doelen voor 2015. In 2006 is proefgedraaid met het beoogde KRW grondwatermeetnet om duidelijkheid te krijgen of het meetnet voldoet of nog aanpassingen nodig zijn. Ca 16 km is afgerond. Ca 26,5 km is in uitvoering en voor ca 10 km worden de plannen geschreven. Voortgang wordt met name bepaald door de mogelijkheden van grondverwerving. In een drietalbeken zijn/worden vistrappen aangelegd ten behoeve van ecologisch beekherstel. Natuurvriendelijk onderhoud is geïmplementeerd bij vrijwel alle SEF beken. De acties hebben zich vooralsnog gericht op de haarvaten van de SEF beken (vnl AEF beken). Rapportage is in 2004 afgerond.

Operationeel doel 2004-2007

Wn4.2.1: Het implementeren van randenbeheer en natuurvriendelijk onderhoud bij AEF-beken. In totaal gaat het om 150 km AEF-beken

Resultaten tot nu toe:

20 km beeklengte.

Toelichting:

Er lopen 2 projecten van 20 km beeklengte (einde 31/12/2005). Met partners worden de mogelijkheden onderzocht voor een duurzame oplossing van randenbeheer.

Lange termijn doel:

Wk1: verbeteren van de kwaliteit van waterbodems

Operationeel doel 2004-2007

Wk1.1.1: Saneren van 12 km waterbodem

Resultaten tot nu toe:

7.5 km is gesaneerd.

Toelichting:

Fase 2 van de Tengelroyse beek is afgerond. In totaal is ca 7.5 km gesaneerd. Eind 2006 wordt gestart met fase 3.

Lange termijn doel:

Wk2: Verhogen van de kwaliteit van het grondwater

Operationeel doel 2004-2007

Wk2.1.1 Uitvoering geven aan het gezamenlijk Actieplan bestrijding diffuse bronnen (hier is sprake van samenloop met andere operationele doelen denk aan N1-3, Wn4-1, Wk1-1 en Wk3-1). Voor deze OD wordt geen specifieke actie binnen de reconstructie opgenomen.

Resultaten tot nu toe:

Nvt

Toelichting:

Nvt

Lange termijn doel:

Wk3: Verbeteren van de kwaliteit van de bodem ten aanzien van nitraatuitspoeling, fosfaat verzadiging en fosfaatdoorslag

Operationeel doel 2004-2007

Wk3.1.1 Ontwikkeling beleidskader en opstellen van een uitvoeringsplan voor de aanpak van nitraatuitspoeling, fosfaatverzadiging en fosfaat doorslag en het uitvoeren van een pilot hiervoor.

Resultaten tot nu toe:

De pilot fosfaat is opgepakt.

Toelichting:

Er is gestart met een quick scan van de mogelijke maatregelen. Hierbij is gekeken naar effectiviteit, kosten, uitvoerbaarheid e.d. Tevens is een start gemaakt de formulering met het 0-metingsplan; het monitoringsplan en het inrichtingsplan.

Lange termijn doel:

Wk4: Minimaliseren van verontreinigingen van oppervlaktewater en grondwater

Operationeel doel 2004-2007

Wk4.1.1: In 2005 zijn de ongezuiverde lozingen van huishoudens teruggebracht tot 0. De huishoudens die niet op het rioleringstelsel zijn aangesloten, hebben bij voorkeur een IBA III installatie.

Resultaten tot nu toe:

Er zijn voor 447 IBA's en voor 322 rioolaansluitingen beschikkingen afgegeven.

Toelichting:

Dit betekent dat alle ongezuiverde lozingen zijn beëindigd, hetzij door de aanleg van IBA's klasse 3 of door aansluiting op de riolering.

Operationeel doel 2004-2007

Wk4.2.1: In 2005 – dan wel binnen de termijn die is vastgesteld in het Gemeentelijk Riolering Plan - is 100% van de riooloverstorten gesaneerd die niet aan de provinciale eisen voldoen

Resultaten tot nu toe:

In 14 gemeenten zijn in 2005 de riooloverstorten gesaneerd.

Toelichting:

Voor de overige gemeenten hebben provincie en waterschappen afspraken gemaakt over sanering en aangepaste termijn van realisatie

Operationeel doel 2004-2007

Wk4.2.2: Bepalen in hoeverre verdergaande maatregelen in de (zeer) kwetsbare beken moeten worden getroffen (optimalisatiestudie)

Resultaten tot nu toe:

Er heeft nog geen optimalisatiestudie plaatsgevonden.

Toelichting:

Water voor Zuid Limburg

Maatregel 1:

Bestrijding erosie en wateroverlast met accent op bronbestrijding

Stand van zaken:

via regenwaterbuffers wordt invulling gegeven aan erosiebestrijding

Maatregel 2:

Uitwerken stroomgebiedsvisies en toepassen GGOR

Stand van zaken:

In 2002 zijn voor alle stroomgebieden de visies opgesteld. Vanaf 2002 is begonnen met de uitvoering op basis van de maatregelen in de visies. Vanaf 2006 is gekozen voor een plan op basis van voortschrijdend inzicht, het GGOR model. Dit model moet in 2008 zijn afgerond. Ter voorbereiding hierop dienen in alle aangewezen verdrogingsgebieden (voor Limburg 52 in totaal, 10 in Zuid Limburg) het GGOR meetnet te zijn geïnstalleerd. Dit dient per 1 maart 2007 operationeel te zijn. WRO moet nog starten met het model. WPM is al begonnen.

Eind 2004 is het plan van aanpak verdroging vastgesteld. Dit plan kent een uitvoeringsperiode tot en met 2007.

Maatregel 3:

Infiltratiecapaciteit op hoger gelegen gronden vergroten door behoud grasland en inrichting van het landschap (voorkoming erosie en wateroverlast in de dalen).

Stand van zaken:

Op het gebied van erosiebestrijding is een handreiking erosie opgesteld, een symposium georganiseerd en een cd-rom gemaakt.

Maatregel 4:

Aanpakken puntbronnen onzuivere lozingen (o.a. rioolwaterzuiveringen en saneren riooloverstorten) en diffuse bronnen.

Stand van zaken:

Zie Midden- en Noord-Limburg

Maatregel 5:

Stimuleren duurzaam bouwen en verbouwen teneinde vervuiling door diffuse bronnen te beperken.

Stand van zaken:

In het kader van Vitaal Platteland wordt hier geen invulling aangegeven. Verwezen wordt naar het reguliere overheidsbeleid.

Maatregel 6:

Afkoppeling hemelwater stimuleren: rwzi's worden niet belast met relatief schoon water, infiltratie leidt tot droogtebestrijding.

Stand van zaken:

Via Vitaal Platteland wordt geen specifieke invulling aan gegeven. Afkoppeling van hemelwater vindt plaats via gemeenten.

Maatregel 7:

Aanleggen en herstellen van natuurlijke oevers en natte verbindingzones.

Stand van zaken:

Via het project herinrichting Schutterpark wordt de Roode beek aangepakt met 4 km.)

Maatregel 8:

Ruimte scheppen voor beken en rivieren zodat de waterafvoer wordt vertraagd en berging van wateroverschotten mogelijk wordt.

Stand van zaken:

De wateroverlastknelpunten zijn bekend. Deze info biedt voldoende basis om de benodigde retentiemaatregelen aan te leveren aan de landelijke decembernota 2006. Oplossingen liggen in kleinschalige lokale maatregelen en worden via de gebiedsgerichte aanpak in samenhang met de Kaderrichtlijn Water en de GGOR uitgewerkt. In Zuid Limburg hebben de afgelopen periode geen echte waterbergingsactiviteiten plaatsgevonden. Met uitzondering van het aanleggen van een inundatiezone van 5 ha in Hof van Limburg. Activiteiten op het gebied van aanleggen herstellen van natuurlijke oevers en natte verbindingzones hebben voornamelijk bijgedragen aan doelen op het gebied van natuurontwikkelingen en niet zo zeer op het gebied van waterberging. Met behulp van deze activiteiten wordt wel geleidelijk aan invulling gegeven aan het lange termijn doel op dit onderdeel namelijk het verder herstellen van de sponswerking van gebieden met water. In voorbereiding is de verbreding van de Geul in Mechelen op 0.3 km ten behoeve van een verbeterde waterafvoer.

THEMA:**Lucht (Stank en Ammoniak)**

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen die in 2004 voor het thema lucht zijn gesteld.

Binnen het thema lucht zijn voor Noord- en Midden- Limburg in het kader van de reconstructie de volgende afspraken voor de lange termijn (2004-2015) gemaakt:

- AS 1: Geen ernstige stankgehinderten meer in 2010
- AS 2: Vermindering van de ammoniakemissie
- AS 3: Vermindering van ammoniak depositie met name in de voor zuur gevoelige natuurgebieden in de EHS.

Op basis van deze 3 lange termijn doelen zijn voor de uitvoeringsperiode van 2004-2007 operationele doelen geformuleerd. Op het niveau van deze operationele doelen worden de resultaten weergegeven. Telkens wordt de link gelegd naar de lange termijn doelstellingen.

Voor Zuid Limburg zijn een 6-tal maatregelen voor het thema milieu opgenomen:

1. Instrument resultaatbeloning op mineralenoverschotten en gewasbeschermingsmiddelen gebruik inzetten. (MINAS, milieumeetlat)
2. Ontwikkelen van het bedrijfsomgevingscertificaat voor de plattelandsonderneming. Het zogenaamde BOC.
3. Stimuleren duurzaam bouwen en verbouwen om de diffuse bronnen te beperken.
4. Stimuleren Interne Bedrijfsmilieuzorg
5. Communicatie richting burgers en bedrijven over gevolgen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen verbeteren.
6. Richtlijnen rond milieuhinder (geurhinder rundveehouderij) relateren aan de integrale kwaliteitsdoelstelling van het Zuid Limburg (m.n. Nationaal Landschap) en vertalen naar gebiedsgericht maatwerk

Lange termijn doel:

AS 1: geen ernstig stankgehinderten meer in 2010

Operationeel doel 2004-2007

AS 1.1.1: Duurzame oplossingen vinden voor 10 bedrijven (of locaties) die als gevolg van de stankproblematiek in ruimtelijke knelsituaties gelegen zijn.

Resultaten tot nu toe:

Voor 4 bedrijven zijn oplossingen gevonden.

Toelichting:

Deze 10 bedrijven komen voort uit de uit te voeren DOP's.

Uitwerking van dit doel vindt plaats via maatwerkoplossingen. Voor een viertal knelgevallen (o.a. in Venray en Heythuisen) zijn oplossingen gevonden in de vorm van afspraken over verplaatsingen, beëindiging/omschakeling van bedrijf. Vanaf 2006 worden oplossingen gezocht via het contourenbeleid/VORM waar via beleidsruimte de verplaatsing financieel mogelijk wordt gemaakt. In 2007 wordt het beoogde doel van in totaal 10 maatwerkoplossingen gehaald.

Operationeel doel 2004-2007

AS 1.2.1: Innovatie van geuremissiearme systemen (tevens emissiearm voor NH₃) aan de hand van 6 pilots op bedrijven met relatief veel stankgehinderten binnen de stankcirkel (per pilot een specifiek systeem verdeeld over pluimvee en varkens)

Resultaten tot nu toe:

Er zijn 4 pilots in uitvoering

Toelichting:

Op één bedrijf zijn de metingen helemaal afgerond. Op een tweede bedrijf worden de meetresultaten van het eerste bedrijf uitgedragen in de vorm van een demonstratiebedrijf. Op een derde bedrijf vinden momenteel metingen plaats. De zgn. zomermetingen zijn afgesloten en de wintermetingen moeten nog volgen. Voor een vierde bedrijf (pluimveehouderij) worden thans de voorbereidingen getroffen.

Lange termijn doel:

AS 2: Vermindering van de ammoniak emissie

Operationeel doel 2004-2007

AS 2.1.1:

Innovatie van emissiearme systemen gericht op NH₃-reductie (tevens emissiearm voor stank) aan de hand van 6 pilots op bedrijven met een hoge emissie (per pilot een specifiek systeem verdeeld over pluimvee en varkens).

Resultaten tot nu toe:

Uitvoering loopt samen met AS 1.2.1

Toelichting:

Nvt

Lange termijn doel:

AS 3: Vermindering van de ammoniakdepositie met name in de voor zuur gevoelige natuurgebieden in de EHS.

Operationeel doel 2004-2007

AS 3.1.1:

Planologische verankering van de extensiveringsgebieden in:

Intensieve Hart: de PES en een zone van 250 m. rond A-gebieden gelegen binnen de PES;

Waardevol Regionaal Landschap:: idem als boven aangevuld met een 250 m. zone rond B/C-gebieden gelegen binnen de PES exclusief de P4 en P5 gebieden;

Ruimte voor de Rivier: idem als bij het Waardevol Regionaal Landschap aangevuld met het stroomvoerend winterbed van de Maas.

Resultaten tot nu toe:

Gerealiseerd door de vaststelling van het Reconstructieplan door Provinciale Staten

Toelichting:

Nvt

Lange termijn doel:

AS 4: Terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met CO₂.

Operationeel doel 2004-2007

AS 4.1.1:

Opstellen van de Regionale beleidsvisie windenergie voor alle relevante gebieden.

Resultaten tot nu toe:

In Noordwest Limburg is de beleidsvisie, thans regionale plaatsingsvisie windturbines genoemd, opgesteld en ter sondering voorgelegd aan de gemeenten. Uit deze sondering volgt dat de colleges van de gemeenten Horst aan de Maas en Sevenum de verkozen locaties binnen hun gemeentegrens niet willen ontwikkelen als windlocatie. De gemeente Horst gaat op zoek naar een alternatieve locatie. In de regio Land van Weert zijn de uitgesloten gebieden in kaart gebracht en is begonnen met een landschapstudie. De verwachting is de plaatsingsvisie in 2005 te kunnen vaststellen.

Operationeel doel 2004-2007

AS 4.1.2:

Planologische verankering en realisatie van de locaties ten behoeve van windenergie (windturbines, zie BLOW), zoals deze uit Regionale beleidsvisie windenergie volgen.

Resultaten tot nu toe:

Een aantal gemeenten neemt nog een afwachtende houding aan ten aanzien van de verankering van windlocaties in bestemmingsplannen. Daarbij willen zij eerst zekerheid verkrijgen over de regionale afstemming in de plaatsingsvisies.

De gemeente Roggel en Neer heeft vooruitlopend op de vaststelling van de plaatsingsvisie ingestemd met de start van een art. 19 procedure voor het windpark Neer in januari 2005.

Thema milieu voor Zuid Limburg:

Maatregel 1:

Instrument resultaatbeloning op mineralenoverschotten en gewasbeschermingsmiddelen gebruik inzetten. (MINAS, milieumeetlat)

Stand van zaken:

Project Voor wat hoort wat.

Maatregel 2:

Ontwikkelen van het bedrijfsomgevingscertificaat voor de plattelandsonderneming.
Het zogenaamde BOC.

Stand van zaken:

Destijds zijn gesprekken gestart met de LLTB ten behoeve van een BOC. Vanwege het uitbreken van een kippenziekte en een heroverweging is besloten om deze doelstelling over te laten aan de markt.

Maatregel 3:

Stimuleren duurzaam bouwen en verbouwen om de diffuse bronnen te beperken.

Stand van zaken:

Vanuit de provinciale overheid heeft hiermee geen bemoeienis plaatsgevonden. De centrale overheid heeft via het ministerie van VROM aandacht voor dit punt (o.a. geen zinken dakgoten).

Maatregel 4:

Stimuleren Interne Bedrijfsmilieuzorg

Stand van zaken:

Geen invulling via Vitaal Platteland.

Maatregel 5:

Communicatie richting burgers en bedrijven over gevolgen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen verbeteren.

Stand van zaken:

Het project gifvrije onkruidbestrijding door gemeenten is in Limburg het project Taai onkruid opgezet als een uitwerking van het gemeenschappelijk actieprogramma Diffuse bronnen in Limburg. Het Zuiveringschap Limburg heeft dit project in de periode 2001-2003 in 7 limburgse gemeenten ten behoeve van het omschakelen naar een gifvrij onkruidbeheer.

Maatregel 6:

Richtlijnen rond milieuhinder (geurhinder rundveehouderij) relateren aan de integrale kwaliteitsdoelstelling van het Zuid Limburg (m.n. Nationaal Landschap) en vertalen naar gebiedsgericht maatwerk

Stand van zaken:

Geen specifieke invulling via deze weg.

In dit deel van hoofdstuk 2 worden de resultaten van de verschillende operationele doelen voor de thema's Ruimte, Mobiliteit, Economie, Relatie Stad-Land en Grensoverschrijdende samenwerking welke we in 2004 hebben afgesproken om in 2007 te realiseren weergegeven. Deze thema's zijn specifiek voor alleen Zuid Limburg uitgewerkt in maatregelen.

Binnen het thema Ruimte zijn voor Zuid Limburg een 9-tal maatregelen geformuleerd:

1. Behouden van landschappelijke waarden door behoud grondgebonden extensieve rundveehouderij met kleinschalige verschijningsvorm
2. Stimuleren multifunctioneel grondgebruik. Zie FAB
3. Definiëren pluslocaties/plusbedrijven. Verbetering infrastructuur plattelandsondernemingen onder voorwaarde verbetering omgevingskwaliteit. Handhaven contouren rond kleine kernen
4. Planologisch beschermen van landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Handhaving bestemmingsplannen
5. Onderzoeken "ruimte voor ruimte" in Zuid Limburg
6. Stimuleren pachtconstructies en duurzame functiewijziging als alternatieven voor grondaankoop.
7. Benutten van vrijkomende karakteristieke plattlandsgebouwen
8. Synergie tussen ruimtelijke vraagstukken plattelandsonwikkeling en instrument landinrichting c.q. landinrichtingsprojecten versterken.

Voor de stand van zaken van de maatregelen op het thema Ruimte wordt verwezen naar de stand van zaken bij het thema landbouw onderdeel verbeteren van de ruimtelijke structuur voor Midden- en Noord Limburg met uitzondering van de maatregel 3.

Maatregel 3:

Definiëren pluslocaties/plusbedrijven. Verbetering infrastructuur plattelandsondernemingen onder voorwaarde verbetering omgevingskwaliteit.

Stand van zaken:

In 2002 is het project pilot+ concept 2002 gestart. 10 bedrijven zijn onderzocht op hun toekomstmogelijkheden. Inmiddels zijn er 4 definitief verplaats, 3 bedrijven hebben gekozen voor een doorontwikkeling op de huidige locatie. Deze 3 bedrijven zitten in de RO procedure waarvan 2 goede perspectieven hebben en een 3-talbedrijven hebben nog meer studietijd nodig om te bepalen hoe zij veder willen. Deze pilot is de input geweest voor het huidige BOM+ gebeuren.

Binnen het thema Mobiliteit zijn voor Zuid Limburg een 4-tal maatregelen geformuleerd:

1. Verbetering bewegwijzering en verkeersgeleiding naar evenementen, attracties, monumenten.
2. Bereikbaar houden van kleine kernen, b.v. door collectief vraagafhankelijk vervoer.
3. Beperken verkeersoverlast door (gemotoriseerd) recreatief toeristisch verkeer.
4. Verbeteren netwerken van wandel, fiets en ruiterspaden.

De uitvoering van deze maatregelen gebeurt grotendeels door de afdeling mobiliteit.

Maatregel 4 gebeurt in combinatie met soortgelijke operationele doelen en maatregelen op het gebied van nationale landschapsdoelen en toegankelijkheidsdoelen.

Binnen het thema Economie zijn voor Zuid Limburg een 6-tal maatregelen geformuleerd:

1. Stimuleren inbreng economische inzichten in proces plattelandsontwikkeling
2. Stimuleren van verdere professionalisering recreatie en toerisme sector.
3. Ontwikkelen van product-markt combinaties (zowel landbouw als recreatie en toerisme sector).
4. Ontwikkelen en uitvoeren van een salderingsregeling die leidt tot kwalitatief hoogwaardige bedrijven met toekomstperspectief.
5. Stimuleren van natuurbeheer door plattelandsondernemen.
6. Stimuleren arbeidsmarkt platteland (Groen Werk).

De uitvoering van deze maatregelen worden opgepakt via het thema landbouw en recreatie en toerisme. Dit thema wordt niet apart gemonitord.

Binnen het thema Relatie Stad en Land zijn voor Zuid Limburg een 7-tal maatregelen geformuleerd:

1. Vermarkten van streekproducten en andere landbouwproducten met toegevoegde waarde.
2. Stimuleren van realisatie van toegankelijke natuurgebieden. (bos plus locaties)
3. Stimuleren zorgfuncties in het landelijk gebied.
4. Benutten cultuurhistorische waarden van het stedelijke uitloopgebied.
5. Benutten aanbod stedelijke voorzieningen voor koop en ontspanningstoerisme.
6. Deelnemen aan project Sustainable Open Space.
7. Stimuleren gereguleerd gebruik van plattelandsdiensten in het Drielandenpark door de bewoners van de gehele MHAL region.

De uitvoering van deze maatregelen worden grotendeels opgepakt via de thema's landschap en cultuurhistorie, landbouw en natuur. Met uitzondering van maatregel 6 en 7.

Maatregel 6: Deelname aan project Sustainable Open Space.

Stand van zaken:
via SOS projecten

Maatregel 7: Stimuleren gereguleerd gebruik van plattelandsdiensten in het Drielandenpark door de bewoners van de gehele MHAL region.

Stand van zaken:

Gebeurt via procesafspraken.

Binnen het thema Grensoverschrijdende samenwerking zijn voor Zuid Limburg een 6-tal maatregelen geformuleerd:

1. Ontwikkelen visie Drielandenpark.
2. Herstellen elementen van de 'Via Belgica'.
3. Vermarkting van streekproducten
4. Verbinden en onderhouden van wandel-, fiets- en ruiterspaden.
5. Gezamenlijk aanpakken van verontreinigingen in beken.
6. Aanleggen van grensoverschrijdende natuurgebieden.
7. Aanleggen van grensoverschrijdende natuurgebieden

De uitvoering van deze maatregelen vallen ook onder de vorige thema's, met uitzondering van onderstaande maatregelen. Echter daar waar een grensoverschrijdende samenwerking aanwezig is worden de financiën op een separate manier gemonitord.

Maatregel 1:

Ontwikkelen visie Drielandenpark.

Stand van zaken:

Is afgerond. Het SOS project is in 2005 afgerond en geëvalueerd (2002-2005). Uit de resultaten kwam naar voren dat het project zich vooral moet richten op het uitvoeren van bilaterale projecten en zich moet concentreren op de thema's water, natuur en landschap en toerisme. In het SOS project zijn 5 werkgroepen ingesteld ten behoeve van data verwerking, stad-land relaties, toerisme, Geul-Gulp en de groene gordel-Albertkanaal. Uit de visie zijn uiteindelijk 8 concrete projecten in uitvoering gebracht waarvan er 2 met behulp van een Europese bijdrage. De overige zijn met behulp van plattelandsmiddelen van Rijk en provincie gefinancierd.

In voorbereiding zijn initiatieven op het gebied van internationaal overleg over landschapsplannen, samenwerking met Euregionale 2008 bij de realisatie van Grünmetropole, herinrichting Roode beek, fietsverbindingen, promotiecampagnes van de 3 LP regio en de uitgaven van grensoverschrijdende wandelkaarten.

Bovengenoemde voorbereidende initiatieven zullen via de gebiedslijn worden ingediend.

Maatregel3:

Vermarkting van streekproducten

Stand van zaken:

via PMC's en via Deelname aan het project Euregionale project regionalvermarktung.

Maatregel 5:

Gezamenlijk aanpakken van verontreinigingen in beken.

Stand van zaken:

Via het project Geleenbeek/Roode beek

Maatregel 7:

Aanleggen van grensoverschrijdende natuurgebieden.

Stand van zaken:

Via het project Drielandenpark komt grensoverschrijdende samenwerking van de grond op het gebied van toerisme, landschapsbeheer en natuurbescherming.